

"Қазақстанның авиациялық әкімшілігі" АҚ
Тәуелсіз аудитордың аудиторлық
есебімен 2024 жылғы 31
желтоқсанда аяқталатын жылғы
қаржылық есептілік

Мазмұны

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін жылдық қаржылық есептілік нысандарын дайындау және бекіту үшін жауапкершілік туралы басшылықты растау

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық қорытындысы

Қаржылық есептілік

Қаржылық жағдай туралы есеп

Пайда немесе залал және басқа жиынтық кіріс туралы есеп

Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп

Қаржылық есептілікке ескертпелер

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін жылдық қаржылық есептілік нысандарын дайындау және бекіту үшін жауапкершілік туралы басшылықты растау

Тәуелсіз аудиторлардың ұсынылған есебінде қамтылған тәуелсіз аудиторлардың міндеттерін сипаттаумен бірлесіп қаралуға тиіс төмендегі өтініш "Қазақстанның авиациялық әкімшілігі" акционерлік қоғамының (бұдан әрі – Қоғам) қаржылық есептілігіне қатысты тәуелсіз аудиторлар мен басшылықтың жауапкершілігін ажырату мақсатында жасалды.

Қоғам басшылығы 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғамның қаржылық жағдайын барлық маңызды аспектілерде нақты көрсететін қаржылық есептілікті дайындауға жауапты. Сондай-ақ оның қызметінің қаржылық нәтижелері, ақша қаражаттарының қозғалысы және халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына ("ХҚЕС") сәйкес осы күні аяқталған жылдағы капиталдағы өзгерістер үшін.

Қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық жауапты болады:

бухгалтерлік есептің тиісті принциптерін таңдау және оларды дәйекті қолдану үшін;

негізделген бағалаулар мен есептеулерді қолданғаны үшін;

қаржылық есептілікке ескертулерде ХҚЕС талаптарын сақтағаны немесе ХҚЕС-тан барлық елеулі ауытқуларды ашқаны үшін; және

мұндай жорамал заңсыз болған жағдайларды қоспағанда, қоғам өз қызметін жақын болашақта жалғастырады деген болжамға сүйене отырып, қаржылық есептілікті дайындағаны үшін.

Қоғам басшылығы да жауапты:

қоғамның барлық бөлімшелері бойынша ішкі бақылаудың тиімді және сенімді жүйесін әзірлеу, енгізу және оның жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін;

кез келген уақытта қоғамның қаржылық жағдайы туралы ақпаратты жеткілікті дәлдікпен дайындауға және қаржылық есептіліктің ХҚЕС талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін бухгалтерлік есеп жүйесін қолдағаны үшін;

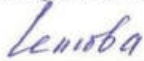
Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бухгалтерлік есепті жүргізгені үшін;

қоғам активтерін қорғау үшін өз құзыреті шегінде шаралар қабылдағаны үшін;

және

алаяқтық және басқа да теріс пайдалану фактілерін анықтау және алдын алу үшін.

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған кезеңдегі осы қаржылық есептілікті қоғам басшылығы 2025 жылғы 24 маусымда мақұлдады және шығару үшін бекітті.


Бас директордың міндетін
атқарушы
А.А. Сентова




Бас бухгалтер

Р.К. Жумина

«Аудит Бизнес Групп» ЖШС

«Аудит Бизнес Групп» ЖШС
Бауыржан Момышұлы даңғылы
2/10, 17
Астана қ., 010000
Қазақстан Республикасы

ҚР аумағында аудиторлық қызметпен
айналысуға мемлекеттік лицензия
№ 19023950, ҚР ҚМ 12.12.2019 ж. берілген
(бастапқы берілген күні 07.04.2017 ж.)

«Аудит Бизнес Групп» ЖШС директоры
Б. Досымов



«Қазақстанның авиациялық әкімшілігі»
Акционерлік қоғамының
құрылтайшылары мен басшылығына

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРДЫҢ № 75 АУДИТОРЛЫҚ ҚОРЫТЫНДЫСЫ

Пікір

Біз «Қазақстанның авиациялық әкімшілігі» акционерлік қоғамының 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бухгалтерлік баланс, пайда мен шығындар туралы есеп, ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (тікелей әдіс), көрсетілген күні аяқталған жыл ішіндегі капиталдағы өзгерістер туралы есеп, сондай-ақ есеп саясатының негізгі ережелерінен және өзге де түсіндірме ақпараттан тұратын қаржылық есептілікке ескертпелер қамтылған, қоса берілген қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Біздің ойымызша, қоса беріліп отырған қаржылық есептілік қаржылық есептілікті дайындау тұжырымдамасының талаптарына сәйкес дайындалды және «Қазақстанның авиациялық әкімшілігі» акционерлік қоғамының (бұдан әрі - Қоғам) 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдайын, сондай-ақ Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес көрсетілген күні аяқталған жылдың қызметінің қаржылық нәтижелері мен ақша қаражатының қозғалысын барлық елеулі аспектілерде анық көрсетеді.

Пікір білдіру үшін негіз

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргіздік. Осы стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз бұдан әрі біздің қорытындымыздың «Қаржылық есептілік аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған. Біз Қоғамға қатысты Бухгалтерлерге арналған халықаралық этика стандарттары жөніндегі кеңестің кәсіби бухгалтерлер этикасы кодексіне (БХЭСК кодексі) және Қазақстан Республикасындағы біздің аудитке қолданылатын этикалық талаптарға сәйкес тәуелсіз болып отырмыз және осы талаптарға және БХЭСК кодексіне сәйкес өзге де этикалық міндеттерді орындадық. Біз алған аудиторлық дәлелдемелер біздің пікірімізді білдіруге негіз болуы үшін жеткілікті және тиісті деп санаймыз.

Басшылықтың және корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың қаржылық есептілікті дайындау жауапкершілігі

Қоғам басшылығы осы қаржылық есептілікті Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес дайындауға және дұрыс ұсынуға, сондай-ақ басшылық жосықсыз әрекеттер

немесе қателіктер салдарынан елеулі бұрмалаушылықтарды қамтымайтын қаржылық есептілікті дайындау үшін қажет деп санайтын ішкі бақылау жүйесін құруға жауапты болады.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалар Қоғамның қаржылық есептілігін дайындауды қадағалау үшін жауапты болады.

Аудитордың қаржылық есептілік аудиті үшін жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз қаржылық есептілікте жосықсыз әрекеттер немесе қателіктер салдарынан елеулі бұрмалаушылықтар болмайтынына және біздің пікірімізді қамтитын аудиторлық қорытынды шығаруға ақылға қонымды сенімділік алу болып табылады. Ақылға қонымды сенімділік сенімділіктің жоғары дәрежесін білдіреді, бірақ Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит олар болған кезде әрқашан елеулі бұрмалаушылықтарды анықтайтынына кепілдік болып табылмайды. Бұрмалаулар жосықсыз іс-әрекеттердің немесе қателіктердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке немесе жиынтығында осы қаржылық есептілік негізінде қабылданатын пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізді болжау мүмкін болса, елеулі болып саналады.

Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілетін аудит шеңберінде біз кәсіби пайымды қолданамыз және бүкіл аудит бойы кәсіби скептицизмді сақтаймыз. Бұдан басқа, біз келесі әрекеттерді орындаймыз:

➤ жосықсыз әрекеттер немесе қателіктер салдарынан қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірімізді білдіруге негіз болатын жеткілікті және тиісті аудиторлық дәлелдемелер аламыз. Жосықсыз әрекеттер нәтижесінде елеулі бұрмалануды анықтамау қаупі қателік нәтижесінде елеулі бұрмалануды анықтамау қаупінен жоғары, өйткені жосықсыз әрекеттер сөз байласу, жалғандық, қасақана өткізіп жіберу, ақпаратты бұрмаланған түрде ұсыну немесе ішкі бақылау жүйесін айналып өту әрекеттерін қамтуы мүмкін;

➤ Қоғамның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес, жағдайларға сәйкес аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесін түсінеміз;

➤ біз қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және бухгалтерлік бағалаудың негізділігін және басшылық дайындаған тиісті ақпаратты ашуды бағалаймыз;

➤ біз қаржылық есептіліктің тұтастай ұсынылуын, оның құрылымы мен мазмұнын, оның ішінде ақпаратты ашуды, сондай-ақ қаржылық есептіліктің оның негізінде операциялар мен оқиғаларды ұсынатындығын, олардың дұрыс ұсынылуы қамтамасыз етілетіндігін бағалаймыз.

Біз корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалармен ақпараттық өзара іс-қимылды жүзеге асырамыз, олардың назарына аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит нәтижелері бойынша елеулі ескертулер, оның ішінде аудит процесінде анықтайтын ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы ақпаратты жеткіземіз.

Аудитор

«Аудит Бизнес Групп» ЖШС

Аудитордың біліктілік куәлігі №0000255

2015 жылғы 1 шілдеде ҚР аудиторларын аттестаттау

бойынша Біліктілік комиссиясы берген



Л.С. Дүйсенова

Аудиторлық қорытындының күні: 2025 жылғы 24 маусым.

Мекенжайы: 010000, Астана қ., Бауыржан Момышұлы даңғылы 2/10, 17

"Қазақстанның авиациялық әкімшілігі" АҚ

Қаржылық жағдай туралы есеп

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
барлық сомалар қазақстандық мың теңгемен ұсынылған

мың теңге	Ескер.	31 желтоқсан 2024 жыл	31 желтоқсан 2023 жыл
Активтер			
Ұзақ мерзімді активтер			
Негізгі қаражат	6	148 759	143 731
Материалдық емес активтер	7	31 626	45 674
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	8	228 833	457 663
Кейінге қалдырылған салық активтері	9	4 411	
Жалпы ұзақ мерзімді активтер		413 629	647 068
Ағымдағы активтер			
Сауда және басқа дебиторлық берешек	10	14 998	28 039
Корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем	11	167 386	—
Өзге де ағымдағы активтер	12	208 328	74 838
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	13	5 155 196	1 935 554
Жалпы ағымдағы активтер		5 545 908	2 038 431
Жиыны активтер		5 959 537	2 685 499
Меншікті капитал және міндеттемелер			
Меншікті капитал			
Акционерлік капитал	14	1 877 337	1 877 337
Жинақталған шығын	15	(1 794 018)	(1 229 978)
Меншікті капиталдың жиыны		83 319	647 359
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Жалдау бойынша міндеттемелер	8	-	248 638
Алынған қарыздар	21	-	781 053
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	9	-	28 629
Ұзақ мерзімді міндеттемелер жиыны		-	1 058 320
Ағымдағы міндеттемелер			
Шарттар бойынша міндеттемелер	16	4 858 480	57 344
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	17	13 121	54 255
Жалдау міндеттемелері, ағымдағы бөлігі	8	248 638	209 025
Табыс салығы бойынша міндеттемелер		-	67 689
Өзге салықтар мен төлемдер бойынша берешек	18	573 487	479 321
Қызметкерлерге сыйақы бойынша міндеттемелер	19	178 392	106 544
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	20	4 100	5 642
Ағымдағы міндеттемелердің жиыны		5 876 218	979 820
Міндеттемелердің жиынтығы		5 876 218	2 038 140
Жиыны капитал және міндеттемелер		5 959 537	2 685 499

2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылдағы қаржылық есептілікті Қоғам басшылығы 2025 жылдың 24 маусымында мақұлдады және оның атынан қол қойылды:

Бас директордың
атқарушы
А.А. Сентова



Бас бухгалтер
Р.К. Жұмпа

Қаржылық жағдай туралы есеп осы қаржылық есептілікке оның ажырамас бөлігі болып табылатын ескертпелермен бірге қаралуға тиіс.

"Қазақстанның авиациялық әкімшілігі" АҚ

**Пайда немесе залал және басқа жиынтық кіріс туралы есеп
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
барлық сомалар қазақстандық мың теңгемен ұсынылған**

мың теңге	Ескертпе	2024 жыл	2023 жыл
Мемлекеттік ұйымнан аударымдардан түсетін табыс	24	-	4 488 693
Қызмет көрсетуден түскен түсім	22	7 701 031	3 491 839
Операциялық шығыстар	23	(7 382 742)	(6 719 402)
Өзге де операциялық кірістер	24	1 849	232 096
Шетел валютасымен жасалатын операциялардан таза шығындар	25	(525)	(7 570)
Құнсызданудан шығыстар	26	(2 900)	
қаржы құралдарының			
Қаржылық кірістер	27	155 220	
Қаржылық шығыстар	28	(181 863)	(257 024)
Салық салтуға дейінгі пайда/(залал)		290 070	1 228 632
 (Шығындар) / табыс салығын үнемдеу	29	(60 828)	(239 027)
Бір жылдағы таза пайда/(шығын)		229 242	989 605
Прочий совокупный доход за год		-	-
Бір жылдағы жиынтық табыс/(залал) жиыны		229 242	989 605

2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылдағы қаржылық есептілікті Қоғам басшылығы 2025 жылдың 24 маусымында мақұлдады және оның атынан қол қойылды:


Бас директордың
атқарушы
А.А. Сейтова




Бас бухгалтер
Р.К. Жумина

Пайда немесе залал және өзге де жиынтық табыс туралы есеп оның ажырамас бөлігі болып табылатын осы қаржылық есептілікке ескертпелермен бірге қаралуға тиіс.

"Қазақстанның авиациялық әкімшілігі" АҚ

Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
барлық сомалар қазақстандық мың теңгемен ұсынылған

мың теңге	2024 жыл	2023 жыл
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының қозғалысы		
Мемлекеттік ұйымнан аударымдардан түсетін түсімдер	-	3 847 503
Ұшу қауіпсіздігін және авиациялық қауіпсіздікті және өзге де қызметтерді қамтамасыз етуді қадағалауды жүзеге асырғаны үшін міндетті аударымдардан түсетін түсім	13 445 120	3 934 910
Өнім берушілерге ақшалай төлемдер	(1 155 702)	(1 170 776)
Еңбекақы төлеу бойынша төлемдер	(4 113 259)	(3 977 691)
Бюджетке төленетін басқа да төлемдерді төлеу	(2 014 939)	(416 127)
Төленген пайыздар	(64 340)	(12 352)
Өзге де түсімдер	928	-
Өзге де төлемдер	(1 264 975)	(683 216)
Табыс салығы төленгенге дейін операциялық қызметте алынған ақша қаражаты	4 832 833	1 522 251
Төленген корпоративтік табыс салығы	-	-
Операциялық қызметте алынған таза ақша ағындары	4 832 833	1 522 251
Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының қозғалысы		
Негізгі қаражатты сатып алу	(49 297)	(85 732)
Материалдық емес активтерді сатып алу		(12 898)
Инвестициялық қызметте пайдаланылған таза ақша ағындары	(49 297)	(98 630)
Қаржылық қызметтен түскен ақша қаражаттарының қозғалысы		
Алынған сыйақылар	131 937	
Алынған қарыздарды өтеу	(1 044 500)	(1 181 500)
Дивидендтер төлеу	(647 359)	
Жалдау бойынша міндеттемелердің негізгі сомасын төлеу		(192 151)
Қаржылық қызметте пайдаланылған таза ақша ағындары	(1 559 922)	(1 373 651)
Ақша қаражаттары мен олардың баламаларының таза өсуі	3 223 614	49 970
Валюта бағамының өзгеруінің әсері	(1 072)	-
Ақша қаражатының құнсыздануына арналған резерв	(2 900)	2 552
Жыл басындағы ақша қаражаттары және олардың баламалары	1 935 554	1 883 032
Кезең соңындағы ақша қаражаттары және олардың баламалары	5 155 196	1 935 554

2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылдағы қаржылық есептілікті Қоғам басшылығы 2025 жылдың 24 маусымында мақұлдады және оның атынан қол қойылды:

Бас директордың
атқарушы
А.А. Сентова



Бас бухгалтер
Р.К. Жумина

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп оның ажырамас бөлігі болып табылатын осы қаржылық есептілікке ескертулермен бірге қаратуы тиіс.

"Қазақстанның авиациялық әкімшілігі" АҚ

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
барлық сомалар қазақстандық мың теңгемен ұсынылған

мың теңге	Акционерлік капитал	Қарызды қайта бағалау бойынша резерв (қайта есептелген)	Жиінақталған шығын (қайта есептелген)	Меншікті капиталдың жиыны
2022 жылдың 31 желтоқсанына дейін ұсынылған	1 877 337	—	(2 341 473)	(466 136)
Түзету				
2023 жылғы 1 қаңтарға қайта есептелді	1 877 337	—	(2 341 473)	(466 136)
Салықтарды шегергенде әділ құн бойынша алынған қарыздарды модификациялаудан түсетін кіріс	—	—	184 980	184 980
Алынған қарыздарды мерзімінен бұрын ішінара өтеуден дисконттың амортизациясы	—	—	(63 090)	(63 090)
Бір жылдағы жиынтық табыстың жиыны	—	—	989 605	989 605
2023 жылғы 31 желтоқсанға	1 877 337	—	(1 229 978)	647 359
Дивидендтер төлеу	—	—	(647 359)	(647 359)
Алынған қарыздарды мерзімінен бұрын ішінара өтеуден дисконттың амортизациясы	—	—	(145 923)	(145 923)
Бір жылдағы жиынтық табыстың жиыны	—	—	229 242	229 242
2024 жылғы 31 желтоқсанға	1 877 337	—	(1 794 018)	83 319

2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылдағы қаржылық есептілікті қоғам басшылығы 2025 жылдың 24 маусымында мақұлдады және оның атынан қол қойылды:

Сентова
Бас директордың
атқарушы
А.А. Сентова



Жұминна
Бас бухгалтер
Р.К. Жұминна

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп осы қаржылық есептілікке оның ажырамас бөлігі болып табылатын ескертпелермен бірге қаралуға тиіс.

1. Жалпы ережелер

а) Ұйымдық құрылым және қызмет

"Қазақстанның авиациялық әкімшілігі" акционерлік қоғамы (бұдан бұрын "Қазақстандық көліктік лизингтік компания" АҚ) (бұдан әрі - "Қоғам") 2002 жылы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құрылды. Қоғам 2019 жылдың 12 маусымында қайта тіркелді.

"Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 25 шілдедегі № 530 қаулысына сәйкес Қоғам азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйыммен 2019 жылғы 1 тамыздан бастап айқындалған.

Қоғамның заңды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Есіл ауданы, Мәңгілік Ел көшесі, 55/15 ғимарат, Z0ST3C9.

Қоғамның жалғыз акционері "Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті"ММ атынан Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады.

Қоғам акцияларының мемлекеттік пакетін иелену және пайдалану жөніндегі құқықтар Қазақстан Республикасы Көлік министрлігінің Азаматтық авиация комитетіне берілді.

Қоғам қызметінің негізгі мақсаты Қазақстан Республикасының Азаматтық авиация саласының тұрақты дамуын, ұшу қауіпсіздігі мен авиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге, азаматтық авиация саласын дамыту мақсатында шетелдік техникалық көмекті басқаруға бағытталған қызметті жүзеге асыру болып табылады.

Бұған дейін Қоғамның қызметін "Қазаэронавигация" РМК Азаматтық авиацияның ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге аударымдар есебінен қаржыландырған болатын. 2023 жылдың 2-жартыжылдығынан бастап Қоғамның қызметі Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің міндетін атқарушының 2023 жылғы 24 наурыздағы № 177 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасының Азаматтық авиация саласындағы төлемдерді алу қағидаларына сәйкес ұшу қауіпсіздігі мен авиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуді тұрақты қадағалауды жүзеге асырғаны үшін ақылы қызметтер көрсету және міндетті аударымдар есебінен қаржыландырылады. Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 17 наурыздағы № 167 бұйрығымен бекітілген Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйымның ақылы қызметтерінің тізбесі және азаматтық авиация саласындағы төлемдер мөлшерлемелері.

"Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына және Салық кодексіне Қоғам қызметін қаржыландыруды реттеу бөлігінде өзгерістер енгізілді. Қоғамның қызметін қаржыландыру азаматтық авиация саласындағы төлемдер түсімдері есебінен жүзеге асырылады, олар қызмет көрсетуге арналған шығыстарды өтеу, оның қызметінің залалсыздығын қамтамасыз ету және қоғамның өз кірістері есебінен қаржыландыру үшін жеткілікті болуы тиіс.

Қоғамның негізгі қызмет түрлері:

- азаматтық авиация саласындағы уәкілетті органға әуе кеңістігін пайдалану және азаматтық және эксперименттік авиация қызметі саласындағы мемлекеттік саясаттың негізгі бағыттарын іске асыруда жәрдем көрсету;
- Халықаралық Азаматтық авиация ұйымының стандарттары мен ұсынылатын практикасына сәйкес ұшу жарамдылығы жөніндегі нұсқаулық материалдарды, сондай-ақ директиваларды әзірлеу;
- Қазақстан Республикасының азаматтық әуе кемелерінің мемлекеттік тізілімін жүргізу;
- авиациялық оқу орталықтары мен азаматтық авиация ұйымдары әзірлеген авиациялық персоналды кәсіптік даярлау бағдарламаларын келісу;

- азаматтық әуе кемелерін пайдаланушының сертификатын, авиациялық жұмыстарды орындау құқығына куәлікті, авиациялық оқу орталығының сертификатын, Азаматтық авиацияның авиациялық техникасына техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның сертификатын, азаматтық әуе кемесі үлгісіндегі сертификатты, әуеайлақтың (тікұшақ айлағының) жарамдылық сертификатын, азаматтық әуе кемесінің ұшуға жарамдылық сертификатын, авиациялық қызметпен қарап тексеруді ұйымдастыру жөніндегі сертификатты сертификаттауды және беруді жүзеге асыру әуежайдың қауіпсіздігі, әуе кемесінің ұшуға жарамдылығының экспорттық сертификаты, аэронавигациялық қызмет көрсетудің өнім берушісінің сертификаты, авиациялық медициналық орталықтың сертификаты;
- жалпы мақсаттағы авиацияны пайдаланушыға ұшуларды орындау құқығына куәлік беруді жүзеге асыру, сондай-ақ жалпы мақсаттағы авиацияны пайдаланушының ұшуларын орындау құқығына куәлікті тану, өзгерту, шектеу, іс-қимылдарын тоқтата тұру немесе кері қайтарып алу;
- Заңда көзделген өзге де қызмет түрлерін жүзеге асыру болып табылады.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғам қызметкерлерінің орташа тізімдік саны __ 212 адамды және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 198 адамды құрады.

Қаржылық есептіліктің осы нысандарын 2025 жылғы 24 маусымда Қоғамның Бас директорының міндетін атқарушысы және бас бухгалтері шығаруға бекітті.

б) Қазақстан Республикасында шаруашылық қызметті жүзеге асыру шарттары

Қоғам өз қызметін Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асырады. Қоғамның активтері мен міндеттемелері Қазақстан Республикасының аумағында болады. Осының салдарынан Қоғам Қазақстан Республикасының нарықтарында экономикалық және қаржылық тәуекелдерге ұшырайды. Нормативтік құқықтық база мен салық заңнамасы жетілдіруді жалғастыруда, бірақ әртүрлі түсіндірулер мүмкіндігін береді және құқықтық және фискалдық жүйелердің басқа да кемшіліктерімен бірге Қазақстан Республикасында өз қызметін жүзеге асыратын кәсіпорындар үшін қосымша қиындықтар туғызатын жиі енгізілетін өзгерістерге ұшырайды.

Қоса беріліп отырған қаржылық есептілік Қоғам басшылығының Қаржы-шаруашылық қызметті жүзеге асырудың қазіргі жағдайларының Қоғам қызметінің нәтижелері мен қаржылық жағдайына ықтимал әсері туралы бағалауын көрсетеді. Болашақ шаруашылық жағдайларының нақты әсері олардың қоғам басшылығының ағымдағы бағалауларынан өзгеше болуы мүмкін.

2. Қаржылық есептілікті дайындау негізі

а) Сәйкестік туралы өтініш

Жылдық қаржылық есептілік нысандары Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 жылғы 28 маусымдағы №404 бұйрығымен бекітілген жария мүдделі ұйымдар жариялау үшін жылдық қаржылық есептілік нысандарының форматына сәйкес дайындалды енгізілген өзгерістерді ескере отырып, Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2022 жылғы 2 наурыздағы № 241 бұйрығымен.

Қоғамның жылдық жеке қаржылық есептілігінің осы нысандары халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі – "ХКЕС") сәйкес жасалды.

Теңгемен ұсынылған барлық сандық көрсеткіштер, егер өзгеше көрсетілмесе, мыңға дейін дөңгелектенеді.

б) функционалдық валюта және ұсыну валютасы

Қоғамның функционалдық валютасы қазақстандық теңге (бұдан әрі – "теңге") болып табылады, ол Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы бола отырып, қоғам жүргізетін операциялардың көпшілігінің экономикалық мәнін және қызметке әсер ететін соған байланысты мән-жайларды барынша жақсы көрсетеді. Қазақстандық теңге де осы қаржылық есептілікті ұсыну валютасы болып табылады.

в) Қызметтің үздіксіздігі

ХКЕС сәйкес қаржылық есептілікті жасау кезінде басшылық Қоғамның жақын болашақта өз қызметін жалғастыру қабілетін бағалайды. Қаржылық есептілік, егер басшылықтың Қоғам қызметінің ауқымын таратуға немесе айтарлықтай қысқартуға ниеті де, қажеттілігі де болмаса, Қызметтің үздіксіздігі туралы жорамал негізінде жасалады.

Қоғамның қаржылық есептілігі тұрақты қызмет барысында активтерді іске асыруды және міндеттемелер мен шарттық міндеттемелерді реттеуді көздейтін үздіксіз қызмет принципіне сәйкес дайындалды. Қоғамның өз активтерін іске асыру қабілеті, сондай-ақ оның болашақтағы қызметі Қазақстандағы ағымдағы және болашақ экономикалық жағдайлардың елеулі ықпалына ұшырауы мүмкін.

Қаржылық есептілікті бекіту кезінде қоғам басшылығы жақын болашақта үздіксіз қызметті жалғастыру үшін Қоғамның жеткілікті ресурстары бар деп санауға негізді негізге ие. Бұл қаржылық есептілік, егер қоғам Қызметтің үздіксіздігі туралы болжамға сәйкес қызметін жалғастыра алмаса, талап етілетін түзетулерді қамтымайды.

3. Есеп саясатының негізгі ережелері

а) Активтер мен міндеттемелерді ұзақ мерзімді және ағымдағы деп жіктеу

Қаржылық жағдай туралы есепте қоғам активтер мен міндеттемелерді оларды ағымдағы және ұзақ мерзімді деп жіктеу негізінде ұсынады. Актив ағымдағы болып табылады, егер:

- ол іске асырылуы керек немесе әдеттегі операциялық цикл шеңберінде сатуға немесе тұтынуға арналса;
- ол негізінен сауда мақсатында ұсталса;
- оны есепті кезең аяқталғаннан кейін 12 (он екі) ай ішінде іске асыру болжанса; немесе
- ол есепті кезең аяқталғаннан кейін кемінде 12 (он екі) ай ішінде қолданылатын міндеттемелерді өтеу үшін айырбастауға немесе пайдалануға шектеулер болған жағдайларды қоспағанда, ақшалай қаражатты білдірсе.

Барлық басқа активтер ұзақ мерзімді активтер ретінде жіктеледі.

Міндеттеме ағымдағы болып табылады, егер:

- оны әдеттегі операциялық цикл шеңберінде реттеу көзделсе;
- ол негізінен сауда мақсатында ұсталса;
- ол есепті кезең аяқталғаннан кейін 12 ай ішінде реттелуге жатса; немесе
- Қоғамның есепті кезең аяқталғаннан кейін кем дегенде он екі айға міндеттемені реттеуді кейінге қалдыруға сөзсіз құқығы жоқ.

Қоғам барлық басқа міндеттемелерді ұзақ мерзімді міндеттемелер ретінде жіктейді.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелері ұзақ мерзімді активтер мен міндеттемелер ретінде жіктеледі.

б) Әділ құнды бағалау

Әділ құн-бұл активті сату кезінде алынатын немесе бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасындағы әдеттегі мәміле кезінде міндеттемені беру кезінде төленетін баға. Әділ құнды бағалау активті сату немесе міндеттемені беру мақсатында мәміле жасалады деп болжайды:

- берілген актив немесе міндеттеме үшін негізгі болып табылатын нарықта; немесе
- негізгі нарық болмаған кезде, осы активке немесе міндеттемеге қатысты неғұрлым тиімді нарықта жүзеге асырылса.

Қоғам негізгі немесе ең тиімді нарыққа қол жеткізуі тиіс.

Активтің немесе міндеттеменің әділ құны нарық қатысушылары өздерінің ең жақсы экономикалық мүдделері үшін әрекет еткен жағдайда активтің немесе міндеттеменің бағасын белгілеу кезінде нарық қатысушылары пайдаланатын болжамдарды пайдалана отырып бағаланады.

Қаржылық емес активтің әділ құнын бағалау нарыққа қатысушының активті ең жақсы және тиімді пайдалану арқылы немесе оны осы активті ең жақсы және тиімді түрде пайдаланатын нарықтың басқа қатысушысына сату арқылы экономикалық пайда алу қабілетін ескереді.

Қоғам осы жағдайларға сәйкес келетін және әділ құнды бағалау үшін жеткілікті деректер қол жетімді бағалау модельдерін пайдаланады, сонымен бірге тиісті бақыланатын бастапқы деректерді барынша пайдалануға және бақыланбайтын бастапқы деректерді пайдалануды азайтуға мүмкіндік береді.

Қаржылық есептілікте әділ құн бойынша бағаланатын немесе әділ құны қаржылық есептілікте ашылатын барлық активтер мен міндеттемелер төменде сипатталған әділ құн иерархиясы шеңберінде ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректер негізінде жіктеледі, олар жалпы әділ құнды бағалау үшін маңызды болып табылады:

- 1-деңгей-бірдей активтер немесе міндеттемелер үшін белсенді нарықтардың баға белгіленімдері (түзетілмейтін);
- 2-деңгей-иерархияның ең төменгі деңгейіне жататын әділ құнды бағалау үшін маңызды бастапқы деректер нарықта тікелей немесе жанама түрде байқалатын бағалау модельдері;
- 3-деңгей-иерархияның ең төменгі деңгейіне жататын әділ құнды бағалау үшін маңызды бастапқы деректер нарықта байқалмайтын бағалау модельдері.

Қаржылық есептілікте қайталанатын негізде қайта бағаланатын активтер мен міндеттемелер жағдайында қоғам әр есепті кезеңнің соңына жіктеуді (жалпы әділ құнды бағалау үшін маңызды болып табылатын ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректер негізінде) қайта талдай отырып, оларды иерархия деңгейлері арасында аудару қажеттілігін анықтайды.

Қоғам басшылығы активтердің әділ құнын қайталанатын бағалау үшін де, активтердің әділ құнын қайталанбайтын бағалау үшін де саясат пен процедураларды анықтайды.

Әрбір есепті күн үшін қоғам басшылығы Қоғамның есеп саясатына сәйкес қайта талдауды немесе қайта бағалауды қажет ететін активтер мен міндеттемелер құнының өзгеруін талдайды. Осындай талдау шеңберінде қоғам басшылығы бағалау кезінде пайдаланылатын ақпаратты шарттармен және басқа да тиісті құжаттармен салыстыру арқылы соңғы бағалау кезінде қолданылған негізгі бастапқы деректерді тексереді. Қоғам басшылығы сонымен қатар өзгерістің дұрыстығын анықтау мақсатында әр актив пен міндеттеменің әділ құнының өзгеруін тиісті сыртқы көздермен салыстырады.

Әділ құн туралы ақпаратты ашу мақсатында Қоғам активтер мен міндеттемелерді олардың сипатына, өзіне тән сипаттамалары мен тәуекелдеріне және жоғарыда көрсетілгендей әділ құн иерархиясындағы қолданылатын деңгейге қарай жіктейді.

в) Мемлекеттік ұйымнан аударымдардан түсетін табыс

2023 жылдың 1 шілдесіне дейін Қоғамның қызметін "Қазақэронавигация" республикалық мемлекеттік кәсіпорны ("Қазақэронавигация") арқылы мемлекет толық қаржыландырды. Қазақэронавигация бөлу үшін қалған таза пайдасының кемінде он пайызын, бірақ Директорлар кеңесі бекіткен даму жоспарында көзделген сомадан аспайтын соманы аударды.

Қоғам Мемлекеттік ұйымнан аударымдардан түскен кірістерді тану үшін "мемлекеттік субсидияларды есепке алу және мемлекеттік көмек туралы ақпаратты ашу" 20 ШОБ (IAS) қолданды, өйткені Қазақстан Республикасының Үкіметі өткен немесе болашақта операциялық қызметке байланысты белгілі бір шарттардың талаптарын сақтау үшін қоғамға ресурстарды беру нысанында мемлекет көрсететін көмек ретінде жарна ұсынды Азаматтық авиацияның ұшуларын реттеу және қауіпсіздік саласындағы қоғамдар.

Қоғам Мемлекеттік ұйымнан қоғам өтеуге ниеттенген тиісті шығындарды шығыстар ретінде танитын кезеңдер бойы жүйелі негізде пайда мен залал құрамындағы аударымдарды таниды.

Мемлекеттік ұйымнан аударымдар ШОБ (IAS) 20 айқындаған мынадай тәсілдерді қолдаға отырып жүзеге асырылады:

- есепті кезеңнің операциялық кірістері мен шығыстары табыс тұрғысынан танылады, оған сәйкес аударым қаражаты бір немесе бірнеше есепті кезең ішінде пайда немесе залал құрамына жатады. Есепті кезеңдегі мұндай кірістер тиісті кезең үшін жұмсалған шығындар сомасында танылады. Есепті кезеңнің аяғындағы пайдаланылмаған аударымның қалдығы "Болашақ кезеңдердің кірістері" қысқа мерзімді міндеттемелерінің құрамында ескеріледі, олар осы қаражат пайдаланылатын кезеңдегі пайда немесе залал туралы есепте кірістерге жатқызылатын болады;
- Амортизацияланатын активтерге жататын аударымдар сомасы ұзақ мерзімді міндеттемелер құрамындағы қаржылық жағдай туралы есепте "Болашақ кезеңдердің кірістері" ретінде танылады. Болашақ кезеңдердің кірістері активтің пайдалы пайдалану мерзімі ішінде жүйелі негізде пайда немесе залал құрамында танылады.

г) Кірісті тану

Тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатудан түсетін түсімдер

Қоғамның қызметі Қазақстан Республикасының Азаматтық авиация саласының тұрақты дамуын, ұшу қауіпсіздігі мен авиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге және ұшу қауіпсіздігі мен авиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуді тұрақты қадағалауға бағытталған.

Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің міндетін атқарушының 2023 жылғы 24 наурыздағы № 177 және Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 17 наурыздағы № 167 бұйрықтарымен Қазақстан Республикасының Азаматтық авиация саласындағы төлемдерді алу қағидалары және азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйымның ақылы қызметтерінің және азаматтық авиация саласындағы төлем ставкаларының тізбесі бекітілді.

Көрсетілген қағидалар мен тізбеге сәйкес Қоғам ұшу қауіпсіздігін және авиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуді қадағалауды жүзеге асырғаны үшін аэронавигациялық қызмет көрсетуді берушілердің міндетті аударымдарын, әуеайлақтарды (тікұшақ айлақтарын) пайдаланушылардың міндетті аударымдарын, азаматтық әуе кемелерін сертификатталған пайдаланушылардың міндетті аударымдарын және ақылы қызметтерді ала бастады.

Қоғам ұшу қауіпсіздігін және авиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуді қадағалауды жүзеге асырғаны үшін аэронавигациялық қызмет көрсетуді берушілердің міндетті аударымдарынан түскен түсімді, әуеайлақтарды (тікұшақ айлақтарын) пайдаланушылардың міндетті аударымдарынан түскен түсімді, азаматтық әуе кемелерін сертификатталған пайдаланушылардың міндетті аударымдарынан түскен түсімді және өзге де ақылы қызметтерден түскен түсімді таниды. Осы қызмет түрлерін көрсетуден түскен түсім қызмет көрсету уақыты кезеңі ішінде танылады.

Егер қоғамның экономикалық пайда алу мүмкіндігі болса және кірісті сенімді түрде бағалауға болатын болса, кіріс танылады.

Қаржыландырудың маңызды құрамдас бөлігі

ХҚЕС (IFRS) 15 көзделген практикалық сипаттағы оңайлатуды пайдалану нәтижесінде, егер шарт жасасу сәтінде ол уәде етілген тауарды немесе қызметті сатып алушыға беру мен сатып алушының осындай тауарды немесе қызметті төлеуі арасындағы кезең бір жылдан аспайды деп күтсе, Қоғам қаржыландырудың елеулі құрамдас бөлігінің ықпалын ескере отырып, өтеудің уәде етілген сомасын түзетпейді.

Сауда дебиторлық берешек

Дебиторлық берешек қоғамның шартсыз болып табылатын өтеу құқығын білдіреді (яғни, мұндай өтеу төленуге жататын сәттің басталуы уақыттың өтуіне байланысты). Қаржы активтеріне қатысты есеп саясаты "қаржы құралдары – бастапқы тану және кейінгі бағалау" бөлімінде қаралады.

Шарттар бойынша міндеттемелер

Шарттар бойынша міндеттеме, Егер сатып алушыдан төлем алынса немесе қоғам тиісті тауарларды немесе қызметтерді бермес бұрын (бұрын не болатынына байланысты) төленуге жататын болса, танылады. Шарттар бойынша міндеттемелер қоғам шарттар бойынша өз міндеттерін орындаған кезде (яғни, тиісті тауарларды немесе қызметтерді бақылауды сатып алушыға берген кезде) кіріс ретінде танылады.

д) Салықтар

Ағымдағы табыс салығы

Осы қаржылық есептілікте пайдаға салынатын салық есепті күні қолданыста болған не іс жүзінде күшіне енген Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес көрсетіледі. Табыс салығы бойынша шығыстар ағымдағы және кейінге қалдырылған салықтарды қамтиды және егер олар басқа жиынтық кірістің немесе капиталдың құрамында көрсетілуге тиіс болмаса, сол немесе қандай да бір басқа жиынтық кірістің немесе капиталдың құрамында да көрсетілетін операцияларға байланысты бір жылдағы пайдада немесе залалда танылады есепті кезеңде.

Ағымдағы салық ағымдағы және алдыңғы кезеңдердегі салық салынатын пайдаға немесе шығынға қатысты мемлекеттік бюджетке төленуі немесе одан өтелуі тиіс соманы білдіреді. Табыс салығынан басқа басқа салықтар басқа операциялық шығыстардың құрамында көрсетіледі.

Кейінге қалдырылған салық

Кейінге қалдырылған салық есептілік күніндегі қаржылық есептілік мақсаттары үшін активтер мен міндеттемелердің салық базасы мен олардың баланстық құны арасындағы уақытша айырмашылықтарды анықтау арқылы міндеттемелер әдісі бойынша есептеледі.

Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері салық салынатын барлық уақытша айырмашылықтар бойынша танылады:

- кейінге қалдырылған салық міндеттемесі бизнестің бірлестігі болып табылмайтын мәміле барысында гудвиллдің, активтің немесе міндеттеменің бастапқы танылуынан туындайды және операция жасалған кезде бухгалтерлік пайдаға да, салық салынатын пайдаға да немесе шығынға да әсер етпейді;
- еншілес ұйымдарға, қауымдастырылған компанияларға инвестицияларға, сондай-ақ бірлескен қызметке қатысу үлестеріне байланысты салық салынатын уақытша айырмашылықтарға қатысты, егер уақыт айырмашылығының азаюы кезінде үлестіруді бақылауға болатын болса және жақын болашақта уақытша айырмашылықтың азаюына айтарлықтай мүмкіндік бар.

Кейінге қалдырылған салық активтері барлық шегерілетін уақыт айырмашылықтары, пайдаланылмаған салық жеңілдіктері және пайдаланылмаған салық шығындары бойынша танылады, егер шегерілетін уақыт айырмашылықтары, пайдаланылмаған салық жеңілдіктері және пайдаланылмаған салық шығындары шегерілетін уақыт айырмашылықтары есептелуі мүмкін салық салынатын пайданың болу ықтималдығы жоғары болса, егер олар шегерілетін болса:

- шегерілетін уақыт айырмасына жататын кейінге қалдырылған салық активі бизнесті біріктіру салдарынан туындамаған және операция жасалған кезде бухгалтерлік пайдаға да, салық салынатын пайдаға да немесе залалға да әсер етпейтін активті немесе міндеттемені бастапқы тану нәтижесінде пайда болады;
- еншілес ұйымдарға, қауымдасқан компанияларға инвестициялармен, сондай-ақ бірлескен қызметке қатысу үлестерімен байланысты шегерілетін уақытша айырмашылықтарға қатысты кейінге қалдырылған салық активтері уақытша айырмашылықтардың жақын болашақта пайдаланылуының айтарлықтай ықтималдығы бар дәрежеде ғана танылады және оған қарсы салық салынатын пайда болады уақытша айырмашылықтар қолданылуы керек.

Кейінге қалдырылған салық активтерінің баланстық құны әрбір есепті күнге қайта қаралады және кейінге қалдырылған салық активтерінің барлығын немесе бір бөлігін пайдалануға мүмкіндік беретін жеткілікті салық салынатын пайдаға қол жеткізу екіталай деп бағаланатын дәрежеде

төмендетіледі. Танылмаған кейінге қалдырылған салық активтері әрбір есепті күнге қайта қаралады және болашақ салық салынатын пайда кейінге қалдырылған салық активтерін пайдалануға мүмкіндік беретін айтарлықтай ықтималдық пайда болатын дәрежеде танылады.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелері есепті күнгі жағдай бойынша қабылданған немесе іс жүзінде қабылданған салық ставкалары (және салық заңнамасы) негізінде актив іске асырылатын және міндеттеме өтелетін есепті жылы қолданылады деп болжанатын салық ставкалары бойынша бағаланады.

Пайда немесе залал құрамында емес деп танылған баптарға қатысты кейінге қалдырылған салық пайда немесе залал құрамында да танылмайды. Кейінге қалдырылған салықтардың баптары олардың негізінде жатқан операцияларға сәйкес не басқа жиынтық табыстың құрамында не тікелей капиталда танылады.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен кейінге қалдырылған салық міндеттемелері, егер ағымдағы салық активтері мен міндеттемелерін есепке алудың заңды түрде бекітілген құқығы болса және кейінге қалдырылған салықтар бір салық салынатын компания мен салық органына қатысты болса, бір-біріне қарсы оқылады.

е) Резервтер

Резервтер қоғамда болған оқиғалардан туындаған ағымдағы заңды немесе тәжірибеден туындайтын міндеттеме болған кезде танылады, сондай-ақ міндеттемені өтеу үшін экономикалық пайдаға байланысты қаражаттың кетуі ықтималдығы бар және осы міндеттеменің сомасы сенімді түрде бағалануы мүмкін.

Резервтер ретінде көрсетілген сомалар міндеттемеге байланысты тәуекелдер мен белгісіздіктерді ескере отырып, есепті кезеңнің соңында міндеттемені өтеу үшін қажет болатын шығындарды қоғамның ең жақсы бағасын білдіреді. Резерв ағымдағы міндеттемені шешу үшін бағаланған ақша ағындарын пайдалана отырып бағаланған кезде, оның баланстық құны осы ақша ағындарының ағымдағы құнын білдіреді (ақшаның уақытша құнының әсері айтарлықтай болған кезде).

ж) негізгі қаражат

Негізгі қаражат бастапқы құны бойынша көрсетіледі, ол негізгі құралдарды сатып алу бойынша нақты өндірілген барлық қажетті шығындарды қамтиды.

Актив ретінде бастапқы танылғаннан кейін негізгі құралдардың объектілері жинақталған тозуды және құнсызданудан жинақталған шығындарды шегергендегі нақты құны бойынша есепке алынады.

Тозу активтерді пайдалы пайдаланудың келесі есептік мерзімдерінде тікелей әдісті қолдана отырып есептеледі:

Негізгі құралдар санаты	Пайдалы мерзім пайдалану
Компьютерлер	1-5 жыл
Машиналар мен жабдықтар	3-10 жыл
Көлік құралдары	7-15 жыл
Өзгелер	5-10 жыл

Негізгі құралдар объектісін және негізгі құралдар объектісінің бастапқыда танылған кез келген елеулі құрамдас бөлігін тану олар шығарылғаннан кейін не егер оларды пайдаланудан немесе шығарудан болашақ экономикалық пайда күтілмесе тоқтатылады. Активті тану тоқтатылған кезде туындайтын пайда немесе залал (шығарудан түскен таза түсімдер мен активтің баланстық құны арасындағы айырма ретінде есептеледі) активті тану тоқтатылған кезде пайда немесе залал туралы есепке енгізіледі. Тарату құны, пайдалы пайдалану мерзімі және негізгі құралдардың тозу әдістері Әр қаржы жылының соңында талданады және қажет болған жағдайда перспективалық негізде түзетіледі.

з) Материалдық емес активтер

Материалдық емес активтер бағдарламалық жасақтама мен лицензиядан тұрады. Жеке сатып алынған материалдық емес активтер бастапқы тану кезінде бастапқы құны бойынша бағаланады. Бастапқы танылғаннан кейін материалдық емес активтер жинақталған амортизацияны және құнсызданудан жинақталған шығындарды шегергендегі бастапқы құны бойынша көрсетіледі. Материалдық емес активтер пайдалы пайдаланудың 5 жылы ішінде амортизацияланады және материалдық емес активтің құнсыздануы мүмкін белгілері болған кезде құнсыздану үшін бағаланады.

и) Қорлар

Қорлар өзіндік құнның немесе өткізудің таза құнының ең аз мәндері бойынша есепке алынады. Сатудың таза құны-бұл өндірісті аяқтауға арналған болжамды шығыстарды және сатудың мүмкін шығындарын шегергендегі әдеттегі қызмет барысында сатудың болжамды бағасы.

Тауарлы-материалдық қорлардың нақты құны сатып алу құнын, импорттық баждарды және басқа салықтарды (ҚҚС-тан басқа), қайта өңдеу шығындарын, сондай-ақ тауарлы-материалдық құндылықтарды сатып алуға, жеткізуге және тиісті күйге келтіруге тікелей байланысты көлік және басқа шығындарды қамтитын сатып алу шығындарын білдіреді, сауда жеңілдіктері мен артық төлемдерді қайтаруды шегергенде.

к) Капитал

Акцияонерлік капитал

Жай акциялар капитал ретінде жіктеледі. Кәсіпорындарды біріктіру жағдайларынан басқа, жаңа акциялар шығаруға тікелей қатысты сыртқы шығындар капитал түсімдерінің сомасынан шегерім ретінде көрсетіледі. Алынған қаражаттың әділ құнының шығарылған акциялардың бастапқы құнынан кез келген асып кетуі Қосымша төленген капитал ретінде танылады.

л) Жалдау

Қоғам жалға алушы ретінде

Қоғам қысқа мерзімді және құны төмен активтерді жалға алудан басқа барлық жалдау шарттарын тану мен бағалауға бірыңғай тәсіл қолданады. Қоғам жалдау төлемдерін жүзеге асыруға қатысты жалдау міндеттемелерін және базалық активтерді пайдалану құқығын білдіретін пайдалану құқығы түріндегі активтерді таниды.

Пайдалану құқығы нысанындағы активтер

Қоғам активтерді жалдау басталған күнге пайдалану құқығы түрінде таниды (яғни базалық актив пайдалануға қол жетімді болатын күн). Пайдалану құқығы нысанындағы активтер жалдау бойынша міндеттемелерді қайта бағалауға түзетумен жинақталған амортизацияны және құнсызданудан жинақталған шығындарды шегергенде бастапқы құны бойынша бағаланады. Пайдалану құқығы нысанындағы активтердің бастапқы құнына жалдау бойынша танылған міндеттемелердің шамасы, жалдау басталған күні немесе осындай күнге дейін жүргізілген бастапқы тікелей шығындар мен жалдау төлемдері, алынған жалдау бойынша ынталандыру төлемдерін шегергенде жатады. Егер қоғам жалдау мерзімінің соңында жалға алынған активке меншік құқығын алатынына жеткілікті сенімділік болмаса, пайдалану құқығы түріндегі танылған актив келесі кезеңдердің қысқа мерзімінде сызықтық әдіспен амортизацияланады: активтің болжамды пайдалы қызмет мерзімі немесе жалдау мерзімі. Пайдалану құқығы нысанындағы активтер құнсыздану мәніне тексеріледі.

Жалдау бойынша міндеттемелер

Жалдау басталған күні қоғам жалдау мерзімі ішінде жүзеге асырылатын жалдау төлемдерінің келтірілген құны бойынша бағаланатын жалдау міндеттемелерін таниды. Жалдау төлемдеріне кез келген ынталандырушы жалдау төлемдерін шегергендегі тұрақты төлемдер (соның ішінде, негізінен, тіркелген төлемдер), индекске немесе мөлшерлемеге байланысты өзгермелі жалдау төлемдері және тарату құнының кепілдіктері бойынша төленеді деп күтілетін сомалар кіреді. Жалдау төлемдеріне, егер қоғамның осы опционды орындайтынына жеткілікті сенімділік болса,

сатып алу опционының ереуіл бағасы және егер жалдау мерзімі қоғамның жалдау опционының ықтимал орындалуын көрсетсе, жалдау ақысын төлеу кіреді. Индекске немесе ставкаға тәуелді емес ауыспалы жалдау төлемдері осындай төлемдерді жүзеге асыруға әкелетін оқиға немесе шарт туындаған кезеңдегі шығыстар ретінде танылады.

Жалдау төлемдерінің келтірілген құнын есептеу үшін, егер жалдау шартында белгіленген пайыздық мөлшерлемені оңай анықтау мүмкін болмаса, қоғам жалдау басталған күні қосымша қарыз қаражаттарын тарту мөлшерлемесін пайдаланады. Жалға алу басталған күннен кейін пайыздарды есептеуді көрсету үшін жалдау міндеттемелерінің шамасы ұлғаяды және жүзеге асырылған жалдау төлемдерін көрсету үшін азаяды. Бұдан басқа, жалдау мерзімі өзгертілген, жалдау төлемдерінің мәні өзгерген немесе базалық активті сатып алуға арналған опционды бағалау өзгерген жағдайда жалдау міндеттемелерінің баланстық құны қайта бағаланады.

Қысқа мерзімді және төмен құнды активтерді жалға алу

Қоғам қысқа мерзімді жалдауға қатысты танудан босатуды қысқа мерзімді жалдау шарттарына (яғни, жалдау басталған күні көзделген жалдау мерзімі 12 айдан аспайтын және сатып алуға опционы жоқ шарттарға) қолданады. Қоғам сондай-ақ құны төмен деп саналатын кеңсе жабдықтарын жалдау шарттарына құны төмен активтерді жалға алуға қатысты танудан босатуды қолданады. Құны төмен активтерді қысқа мерзімді жалдау және жалдау бойынша жалдау төлемдері жалдау мерзімі ішінде сызықтық әдіспен жалдау шығысы ретінде танылады.

Ұзарту опционы бар шарттарда жалдау мерзімін анықтау кезінде елеулі пайымдаулар

Қоғам жалдау мерзімін, егер оның орындалатынына жеткілікті сенімділік болса, жалдау мерзімін ұзартуға арналған опцион көзделген кезеңдермен немесе егер ол орындалмайтынына жеткілікті сенімділік болса, жалдау мерзімін тоқтатуға арналған опцион көзделген кезеңдермен бірге мерзімінен бұрын тоқтатуға жатпайтын жалдау кезеңі ретінде айқындайды.

м) қаржы құралдарын тану және бағалау

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер қоғам тиісті қаржы құралына қатысты шарт бойынша тарап болған кезде Қоғамның қаржылық жағдайы туралы есепте көрсетіледі. Қоғам есеп айырысу күніне есепке алу әдісімен қаржы активтері мен міндеттемелерін сатып алу мен сатудың тұрақты сипаты бар екенін көрсетеді. Осылайша сатып алынған, кейіннен әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары мәміле жасалған сәттен бастап және есеп айырысудың белгіленген күніне дейін сатып алынған құралдар сияқты есепке алынады. Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер бастапқыда әділ құны бойынша көрсетіледі. Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді сатып алуға немесе шығаруға тікелей байланысты транзакциялық шығындар (пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша көрсетілетін қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерден басқа) бастапқы тану кезінде қаржылық активтердің немесе қаржылық міндеттемелердің әділ құнын тиісінше арттырады немесе азайтады. Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша көрсетілетін қаржылық активтерді немесе қаржылық міндеттемелерді сатып алуға тікелей қатысты транзакциялық шығындар тікелей пайдаға немесе шығынға жатады. Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің құнын кейіннен бағалау үшін пайдаланылатын бухгалтерлік есеп принциптері төменде сипатталған есеп саясатының тиісті ережелерінде ашылады.

Қаржылық активтер

Қаржы активін сатып алу немесе сату шарттары тиісті нарық белгілеген мерзімде қаржы активін жеткізуді талап ететін және бастапқыда әділ құн бойынша бағаланатын, сондай-ақ әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтерін қоспағанда, транзакциялық шығыстар бағаланатын келісім-шарт бойынша жүзеге асырылатын мәміле жасалған күні барлық қаржы активтері танылады және тануды тоқтатады. Әділ құны бойынша бағаланатын ретінде жіктелетін қаржы активтерін сатып алуға тікелей байланысты мәміле бойынша шығындар пайда немесе залал құрамында дереу танылады.

"Қаржы құралдары" ХҚЕС (IFRS) 9 шеңберінде болатын барлық танылған қаржы активтері кейіннен қаржы активтерін басқару үшін Қоғамның бизнес-моделі және шартта көзделген қаржы

активтерінің ақша ағындарының сипаттамалары негізінде амортизацияланған құн немесе әділ құн бойынша бағалануы тиіс.

Қаржы активтерін қайта жіктеу

Қоғам белгілі бір қаржылық активтерді ұстайтын бизнес-модель өзгерген жағдайда, мұндай активтерге қатысты қайта жіктеу жүргізіледі. Жаңа санатқа жататын жіктеуге және бағалауға қойылатын талаптар қоғамның қаржы активтерін қайта жіктеуге әкеп соққан бизнес-модельде өзгерістер туындағаннан кейін бірінші есепті кезеңнің бірінші күнінен бастап перспективалы түрде қолданылады. Шартта көзделген ақша ағындарындағы өзгерістер төменде келтірілген "қаржы активтерін тануды өзгерту және тоқтату" есеп саясатына сәйкес талданады.

Егер қаржы активін бастапқы тану күні мен өтеу күні арасындағы кезеңде актив бойынша ақша ағындарын реттейтін шарттық талаптарды қайта қарау немесе өзгеше модификациялау болған жағдайда қаржы активін түрлендіру жүргізіледі. Модификация шартта көзделген ақша ағындарының сомасына және/немесе мерзімдеріне уақыттың сол сәтінде немесе болашақта уақыт сәтінде әсер етеді.

Қаржы активін өзгерту кезінде қоғам бұл модификация активті тануды тоқтатуға әкелетінін бағалайды. Саясатына сәйкес Қоғам, модификация шарттық шарттарда елеулі айырмашылықтарға алып келген жағдайда тануды тоқтатуға әкеледі. Өзгертілген шарттар бастапқы шарттық шарттардан айтарлықтай ерекшеленетінін анықтау үшін қоғам сапалық факторларды талдайды. Мысалы, шарттар өзгергеннен кейін шартта көзделген ақша ағындары негізгі қарыз шотына төлемдер мен пайыздарды қамтиды.

Қаржы активін тану тоқтатылған жағдайда ОК бойынша бағалау резерві осы күнге активтің таза баланстық құнын айқындау үшін тану тоқтатылған күнге қайта бағаланады. Жаңа шарттарға сәйкес қайта қаралған баланстық құн мен жаңа қаржы активінің әділ құны арасындағы айырмашылық тануды тоқтатудан пайда немесе шығынға әкеледі. Жаңа қаржы активіне қатысты ККШ бойынша бағалау резервінің шамасы жаңа қаржы активі пайда болған сәтте кредиттік-құнсызданған деп есептелетін сирек жағдайларды қоспағанда, келесі 12 айдағы ККШ шамасы негізінде есептелетін болады.

Қаржы активтерінің құнсыздануы

Қоғам әрдайым сауда және басқа да дебиторлық берешек бойынша барлық мерзім ішінде күтілетін кредиттік шығындарды (ККШ) мойындайды. Мұндай қаржы құралдары бойынша күтілетін кредиттік залалдар рейтингтік агенттіктердің және басқа да талдамалық басылымдардың статистикасына негізделген кәсіби пайымдауды пайдалана отырып бағаланады. Қаржы құралдарына қатысты қоғам бастапқы танылған сәттен бастап кредиттік тәуекелдің айтарлықтай өсуі орын алған жағдайда, бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдарды таниды. Алайда, егер есепті күндегі жағдай бойынша бастапқы танылған сәттен бастап қаржы құралы бойынша кредиттік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюы болмаса, қоғам осы қаржы құралы бойынша кредиттік залалдардың бағалау резервін 12 айлық күтілетін кредиттік залалдарға тең сомада бағалауға тиіс.

Бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар-бұл қаржы құралының күтілетін қолданылу мерзімі ішінде дефолттың барлық ықтимал жағдайлары салдарынан туындайтын күтілетін кредиттік залалдар. 12 айлық күтілетін кредиттік залал, керісінше, есепті күннен кейін 12 ай ішінде мүмкін болатын қаржы құралы бойынша дефолт салдарынан туындайтын күтілетін кредиттік залалды білдіретін, бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдың бір бөлігі болып табылады.

Есептен шығару

Қаржылық активтер қоғамда қаржылық активті қайтару туралы ақылға қонымды үміт болмаған кезде есептен шығарылады (толық немесе ішінара). Бұл Қоғам қарыз алушының есептен шығарылатын сомаларды өтеу үшін жеткілікті ақша ағындарын тудыратын активтері немесе кіріс көздері жоқ деп шешеді. Есептен шығару тануды тоқтатуды білдіреді. Қалпына келтіру құнсызданудан түсетін табысқа әкеледі. Қамтамасыз етілген қаржылық активтер сатудан немесе кепілмен қамтамасыз студі өндіріп алудан түскен кез келген түсімдерді алғаннан кейін есептен шығарылады.

Қаржылық міндеттемелер

Қаржылық міндеттемелер пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланады деп жіктеледі, егер қаржылық міндеттеме саудаға арналған болса немесе ол пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын болса.

Қаржылық міндеттеме саудаға арналған деп жіктеледі, егер:

- жақын болашақта сатып алудың негізгі мақсатымен қабылданса; немесе
- бастапқы есепке алу кезінде Қоғам бірыңғай портфель ретінде басқаратын сәйкестендірілген қаржы құралдары портфелінің бір бөлігі болып табылса, ол бойынша таяудағы қысқа мерзімді сатып алулар мен қайта сатулардың тарихы бар, немесе
- бұл жіктелмеген және хеджирлеу құралы ретінде пайдаланылмайтын туынды құрал.

Сауда-саттыққа арналған қаржылық міндеттеме болып табылмайтын қаржылық міндеттеме есепке алу сәтінде ССЧПУ санатындағы қаржылық міндеттеме ретінде біліктілікке ие болуы мүмкін, егер:

- применение такой классификации устраняет или значительно сокращает дисбаланс в оценке или учете активов, или обязательств, который, в противном случае, мог бы возникнуть; или
- финансовое обязательство является частью инструмента, содержащего один или несколько встроенных деривативов, и МСФО (IFRS) 9 разрешает классифицировать инструмент в целом (актив или обязательство) как по справедливой стоимости с признанием ее изменения в отчете о прибылях или убытках.

Финансовые обязательства, оцениваемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток, учитываются в отчете о финансовом положении по справедливой стоимости. Әділ құнның өзгеруі пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер бойынша таза (залал)/пайдада көрсетіледі.

н) Қаржы құралдарын өзара есепке алу

Қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелер өзара есепке алынуда, ал таза сома танылған сомаларды өзара есепке алудың қазіргі уақытта жүзеге асырылатын заңды құқығы, сондай-ақ қоғамның нетто-негізде есеп айырысу не активтерді сату не онымен бір мезгілде міндеттемелерді өтеу ниеті болған кезде қаржылық жағдай туралы есепте табыс етілуге тиіс.

о) Ақша қаражаттары және олардың баламалары

Қолма-қол ақша және ақша қаражаттарының баламалары-бұл қолма-қол ақшаның белгілі бір сомасына оңай айырбасталатын және құнының шамалы өзгеруіне ұшырайтын баптар. Ақша қаражаттары мен ақша қаражаттарының баламаларына кассадағы қолма-қол ақша, есеп айырысу шоттарындағы кредиттік ұйымдардағы қаражат кіреді. Ұсыну сәтінде үш айдан астам мерзімге пайдалануға қатысты шектеулер бар қаражат ақша қаражаты мен олардың баламаларының құрамынан шығарылады. Ақша қаражаттары мен олардың баламалары амортизацияланған құн бойынша көрсетіледі.

п) Кредиторлық берешек және алынған қарыздар

Оқытылған кредиторлық берешек пен қарыздар бастапқыда әділ құн бойынша, ал кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып амортизацияланған құн бойынша бағаланады.

р) Шығыстар

Шығыстар ақша қаражаты немесе олардың баламалары қашан төленгеніне қарамастан, тиісті тауарларды немесе қызметтерді нақты алған сәтте ескеріледі және олар жататын кезеңдегі қаржылық есептілікте көрсетіледі.

с) Қызметкерлердің сыйақылары

Қызметкерлердің қысқа мерзімді сыйақылары бойынша міндеттемелер тиісті қызмет көрсетілетін кезеңдегі пайда немесе залал құрамындағы шығыстар деп танылады. Резерв қысқа мерзімді

бонустар бойынша күтілетін төленетін сыйақының мөлшеріне құрылады, егер қоғам қызметкердің жұмысы салдарынан осындай сыйақыны төлеу бойынша ағымдағы заңды міндеттемесі болса және осы сыйақының мөлшері жеткілікті сенімділік дәрежесімен бағалануы мүмкін болса.

т) Қаржы құралдарын өзара есепке алу

Қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелер өзара есепке алынуға, ал таза сома танылған сомаларды өзара есепке алудың қазіргі уақытта жүзеге асырылатын заңды құқығы, сондай-ақ қоғамның нетто-негізде есеп айырысу не активтерді сату не онымен бір мезгілде міндеттемелерді өтеу ниеті болған кезде қаржылық жағдай туралы есепте табыс етілуге тиіс.

у) шартты активтер мен міндеттемелер

Шартты міндеттемелер қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілмейді, бұл ретте ресурстардың өтелуіне байланысты шығуы екіталай болып табылатын жағдайларды қоспағанда, олар туралы ақпарат қаржылық есептілікте ашылады. Шартты активтер қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілмейді, бұл ретте олар туралы ақпарат олармен байланысты экономикалық пайда алу ықтимал болған жағдайларда қаржылық есептілікте ашылады.

ф) байланысты тараптармен операциялар

Қоғам байланысты тараптар арасындағы қатынастардың сипатын, сондай-ақ осы қатынастардың қаржылық есептілікке ықтимал әсерін түсіну үшін қажетті осы операциялар мен өтелмеген өзара есеп айырысу сальдосы туралы ақпаратты ашады. Осы қаржылық есептілікте бірінші екінші тараптың операциялық және қаржылық шешімдеріне елеулі ықпалын бақылау немесе жүзеге асыру мүмкіндігі бар тараптар байланысты деп есептеледі. Тараптар байланысты ма, жоқ па деген мәселені шешкен кезде олардың заңды нысаны ғана емес, тараптар арасындағы қатынастардың мазмұны ескеріледі.

х) есепті кезеңнен кейінгі оқиғалар

Есепті күндегі жағдай бойынша активтер мен міндеттемелердің құны кейінгі түзету оқиғалары осы шамалардың өзгеруін растайтын фактілер болған кезде түзетуге жатады. Мұндай түзетулер Қоғам басшылығы қаржылық есептілікті бекіткен күнге дейін жүргізіледі. Түзетуге байланысты емес өзге де оқиғалар есептерге ескертпелерде көрсетіледі.

4. Жаңа стандарттар, қолданыстағы стандарттар мен түсіндірулерге түсініктемелер мен түзетулер

2024 жылдың 1 қаңтарында немесе одан кейін басталатын және қоғам мерзімінен бұрын қабылдамаған жылдық кезеңдер үшін міндетті болып табылатын бірқатар жаңа стандарттар мен интерпретациялар жарияланды.

- ХҚЕС (IFRS) 16 "Жалға алу: жалға беру міндеттемелері" (2022 жылдың 22 қыркүйегінде шығарылды және 2024 жылдың 1 қаңтарынан басталатын немесе одан кейінгі жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- Міндеттемелерді қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді деп жіктеу-ХҚЕС (IAS) түзетулері 1 (бастапқыда 2020 жылдың 23 қаңтарында шығарылды және кейіннен 2020 жылдың 15 шілдесінде және 2022 жылдың 31 қазанында өзгертілді, сайып келгенде, 2024 жылдың 1 қаңтарынан басталатын немесе одан кейінгі жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- ХҚЕС (IAS) 7 "Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп" және ХҚЕС (IFRS) 7 "Қаржы құралдары: ақпаратты ашу: жеткізушілерді қаржыландыру тетіктері" түзетулері (2023 жылғы 25 мамырда шығарылды).
- ХҚЕС (IAS) 21 "Өзара ауыстырудың болмауы" түзетулері (2023 жылдың 15 тамызында шығарылды).
- Түзетулер жарияланды, бірақ кейінге қалдырылды және Қоғам оны мерзімінен бұрын қабылдамады:

- Инвестор мен оның қауымдасқан Қоғамы немесе бірлескен кәсіпорны арасындағы активтерді сату немесе салым – 10 ХҚЕС (IFRS) және 28 ХҚЕС (IAS) түзетулері (2014 жылғы 11 қыркүйекте шығарылды және ХҚЕС кеңесі белгілейтін күннен басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).

Егер жоғарыда өзгеше көрсетілмесе, аталған жаңа стандарттар мен түсініктемелер қоғамның қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсер етпейді деп күтілуде.

5. Есептік бағалаулар мен кәсіби пайымдауларды пайдалану

Қоғамның қаржылық есептілігін дайындау басшылықтан қаржылық есептілік күніндегі активтер мен міндеттемелердің есептілікте көрсетілген сомаларына және есепті кезеңдегі шығыстардың көрсетілген сомасына әсер ететін бағалаулар мен пайымдаулар жасауды талап етеді. Нақты нәтижелер басқа Болжамдар немесе шарттар бойынша берілген бағалаулар мен пайымдаулардан өзгеше болуы мүмкін. Қоғамның қаржылық жағдайын көрсету үшін келесі бағалаулар мен болжамдар маңызды болып саналады:

Негізгі құралдарды пайдалы пайдалану мерзімі

Қоғам әрбір жылдық есепті кезеңнің соңында негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді пайдалы пайдалану мерзімдерін қарайды. Активтің пайдалы қызмет ету мерзімін бағалау келесі факторларға байланысты: экономикалық пайдалану, жөндеу және техникалық қызмет көрсету бағдарламалары, технологиялық жақсартулар және басқа да іскерлік жағдайлар. Басшылықтың негізгі құралдарды пайдалы пайдалану мерзімдерін бағалауы осы қаржылық есептіліктің есепті күніне қолда бар тиісті ақпаратты көрсетеді.

Кейінге қалдырылған салық активтері

Кейінге қалдырылған салық активтері осы активтер есептелуі мүмкін салық салынатын пайданы алу ықтималдығы шамасында танылады. Қаржылық есептілікте тануға болатын кейінге қалдырылған салық активтерінің сомасын анықтау үшін қоғам болашақ салық салынатын пайданың ықтимал алу мерзімдері мен шамасына, сондай-ақ салықтық жоспарлау стратегиясына қатысты елеулі пайымдаулар қолданады.

ХҚЕС (IFRS) 16 сәйкес жалға алу

Қоғам жалдау мерзімін, егер оның орындалатынына жеткілікті сенімділік болса, жалдау мерзімін ұзартуға арналған опцион көзделген кезеңдермен немесе егер ол орындалмайтынына жеткілікті сенімділік болса, жалдау мерзімін тоқтатуға арналған опцион көзделген кезеңдермен бірге мерзімінен бұрын тоқтатуға жатпайтын жалдау кезеңі ретінде айқындайды.

Қоғамда "QazExpoCongress "ҰК"АҚ атынан мемлекетпен кеңсе үй-жайын жалға алу шарты бар. Қоғам жалдау міндеттемелерінің әділ құнын анықтаған кезде нарықтық мөлшерлемені қолданды, 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жалдау мерзімі 24 айды құрайды. Қоғам жалдау шарты басталған күні жылдық 18, 96% нарықтық мөлшерлемені қолданды.

Активтердің құнсыздануы

Әрбір есепті күнге қоғам активтердің ықтимал құнсыздануын көрсететін кез келген белгілердің болуын бағалайды. Осындай кез келген белгі анықталған жағдайда Қоғам активтердің өтелетін құнын бағалауды жүзеге асырады, бұл активтің тұтыну құнын бағалауды талап етеді. Тұтыну құнын бағалау кезінде қоғам активті пайдаланудан түсетін болашақ ақша ағындарын бағалайды.

Резервтер

Резервтер қоғамда өтеу қажет болатын өткен оқиғалардың нәтижесінде туындаған ағымдағы міндеттемелер (заңды немесе практикадан туындайтын) болған кезде есепте көрсетіледі және мұндай міндеттемелердің мөлшері жеткілікті дәлдікпен бағалануы мүмкін.

Салық салу

Салық тәуекелдерін бағалау кезінде басшылық салық заңнамасының сақталмауын қоғам даулай алмайтын немесе егер қосымша салықтарды салық органдары есептесе, ол сәтті шағымдана алады

"Қазақстанның авиациялық әкімшілігі" АҚ

Қаржылық есептілікке ескертпелер

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

барлық сомалар қазақстандық мың теңгемен ұсынылған

деп санамайтын сала ретінде қарастырады. Салық тәуекелдерін бағалау кезінде мұндай анықтама Елеулі пайымдаулар жасауды талап етеді және салық заңнамасы мен нормативтік құқықтық актілердегі өзгерістер нәтижесінде өзгеруі мүмкін.

6. Негізгі құралдар

2024 және 2023 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылдар ішінде негізгі құралдар қозғалысы келесідей ұсынылды:

мың теңге	Компьютерлер	Машиналар мен жабдықтар	Көлік құралдары	Өзгелер	Жиыны
Бастапқы құны					
2022 жылғы 31 қаңтарға	94 666	37 583	15 620	10 197	158 066
Түсімдер	55 584	6 581	21 983	1 584	85 732
2023 жылғы 31 желтоқсанға	150 250	44 164	37 603	11 781	243 798
Түсімдер	7 815	6 273	26 490	11 104	51 682
Шығу	2 385				2 385
2024 жылғы 31 желтоқсанға	155 680	50 437	64 093	22 885	293 095
Жинақталған тозу					
2022 жылғы 31 қаңтарға	(44 722)	(14 502)	(3 905)	(4 105)	(67 234)
Бір жылдағы амортизация	(21 399)	(7 692)	(1 745)	(1 997)	(32 833)
2023 жылғы 31 желтоқсанға	(66 121)	(22 194)	(5 650)	(6 102)	(100 067)
Бір жылдағы амортизация	(28 927)	(8 720)	(3 981)	(2 760)	(44 388)
Шығарылған НҚ бойынша амортизация есептен шығарылды	119				119
2024 жылғы 31 желтоқсанға	(94 929)	(30 914)	(9 631)	(8 862)	(144 336)
Баланстық құн					
2022 жылғы 31 желтоқсанға	49 944	23 081	11 715	6 092	90 832
2023 жылғы 31 желтоқсанға	84 129	21 970	31 953	5 679	143 731
2024 жылғы 31 желтоқсанға	60 751	19 523	54 462	14 023	148 759

2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғамның негізгі құралдары оның міндеттемелері бойынша қамтамасыз ету ретінде кепілге қойылмаған. 2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша толық амортизацияланған негізгі құралдар жоқ.

7. Материалдық емес активтер

2024 және 2023 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылдары материалдық емес активтер қозғалысы келесідей ұсынылды:

мың теңге	Лицензия	Бағдарламалық қамтамасыз ету	Жиыны
Бастапқы құны			
2022 жылғы 31 қаңтарға	24 302	24 452	48 754

"Қазақстанның авиациялық әкімшілігі" АҚ

Қаржылық есептілікке ескертпелер

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

барлық сомалар қазақстандық мың теңгемен ұсынылған

Түсімдер		12 898	12 898
2023 жылғы 31 желтоқсанға	24 302	37 350	61 652

Түсімдер			
2023 жылғы 31 желтоқсанға	24 302	37 350	61 652

Жинақталған тозу

2022 жылғы 31 қаңтарға	(4 861)	(1 369)	(6 230)
Бір жылдағы амортизация	(4 860)	(4 888)	(9 748)
2023 жылғы 31 желтоқсанға	(9 721)	(6 257)	(15 978)

Бір жылдағы амортизация	(4 860)	(9 188)	(14 048)
2024 жылғы 31 желтоқсанға	(14 581)	(15 445)	(30 026)

Баланстық құн

2022 жылғы 31 желтоқсанға	19 441	23 083	42 524
2023 жылғы 31 желтоқсанға	14 581	31 093	45 674
2024 жылғы 31 желтоқсанға	9 721	21 905	31 626

8. Пайдалану құқығы нысанындағы активтер

2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде пайдалану құқығы нысанындағы активтер былайша ұсынылған:

мың теңге	2024 жылғы 31 желтоқсан пайдалану құқығы нысанындағы активтер-кеңсе	2023 жылғы 31 желтоқсан пайдалану құқығы нысанындағы активтер-кеңсе
1 қаңтарға	457 663	155 605
Түсім	9 902	485 775
Бір жылдағы амортизация	(238 732)	(183 717)
31 желтоқсанға	228 833	457 663

2024 жылы Қоғам "QazExpoCongress "ҰК" АҚ-мен кеңсе үй-жайын жалға алудың жаңа шартын жасасты және активтердің түсуін пайдалану құқығы нысанында көрсетті. Қоғам болжамды жалдау мерзіміне есепті екі жылға дайындады.

мың теңге	31 желтоқсан 2024 жыл	31 желтоқсан 2023 жыл
Бір жыл ішінде	248 638	272 707
2 жылдан 3 жылға дейін қоса алғанда		272 707
Қаржылық төлемдер		(87 751)
31 желтоқсанға	248 638	457 663

Жалдау басталған күні қоғам жалдау міндеттемелерінің әділ құнын анықтау үшін жылдық 18,96% нарықтық мөлшерлемені пайдаланды. Жалдау міндеттемелеріндегі өзгерістер келесідей:

мың теңге	2024 жыл	2023 жыл
1 қаңтарға	457 663	164 039
Түсім	9 902	485 775
Жалдау міндеттемелері бойынша пайыздық шығыстар	64 340	12 352

"Қазақстанның авиациялық әкімшілігі" АҚ

Қаржылық есептілікке ескертпелер

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

барлық сомалар қазақстандық мың теңгемен ұсынылған

Жалдау бойынша міндеттемелердің негізгі сомасын төлеу	(218 927)	(192 151)
Төленген пайыздар	(64 340)	(12 352)
31 желтоқсанға	248 638	457 663
<i>Оның ішінде:</i>		
Жалдау бойынша ұзақ мерзімді берешек	-	248 638
Жалдау бойынша қысқа мерзімді берешек	248 638	209 025
	248 638	457 663

9. Кейінге қалдырылған салық активтері

Төменде активтер мен міндеттемелердің салық салынатын базасы мен қаржылық есептілікте ұсынылған деректер арасындағы уақытша айырмашылыққа тиісті есепті күнге қолданыстағы нормативтік салық ставкасын қолдану арқылы есептелген кейінге қалдырылған салықтардың сомалары келтірілген:

мың теңге	31 желтоқсан 2023 жыл	Пайда немесе залал ретінде танылған	Капиталдағы өзгерістер туралы есепте танылған	31 желтоқсан 2024 жыл
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша есептелген шығыстар	21 269	14 393	-	35 662
Өзге де салықтар бойынша міндеттемелер	17 231	(7 812)	-	9 419
Алынған қарыздар	(52 689)	52 689	-	-
Ақша қаражаты бойынша резерв	-	929	-	929
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	(14 440)	1 470	-	(12 970)
	(28 629)	61 669	-	33 040

10. Сауда және өзге де дебиторлық берешек

2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда дебиторлық берешегі келесідей:

мың теңге	31 желтоқсан 2024 жыл	31 желтоқсан 2023 жыл
Үшінші тараптарға сауда дебиторлық берешек	14 998	28 039
	14 998	28 039

2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда дебиторлық берешегі теңгемен көрсетілген.

11. Корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем

2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем келесідей:

мың теңге	31 желтоқсан 2024 жыл	31 желтоқсан 2023 жыл
Корпоративтік табыс салығы	167 386	-
	167 386	-

12. Басқа да ағымдағы активтер, (бухгалтерлік баланстың 022-жолының коды)

2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқа ағымдағы активтер келесідей ұсынылған:

"Қазақстанның авиациялық әкімшілігі" АҚ

Қаржылық есептілікке ескертпелер
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
барлық сомалар қазақстандық мың теңгемен ұсынылған

мың теңге	31 желтоқсан 2024 жыл	31 желтоқсан 2023 жыл
Берілген қысқа мерзімді аванстар	113 998	24 744
Қызметкерлерге берілген аванстар	5 513	6 395
Өзгелер	38 512	8 375
Қорлар	50305	35 324
Қосылған құн салығы	-	-
Минус: қосылған құн салығы бойынша резерв	-	-
	208 328	74 838

2024 жылы 94 114 АҚШ доллары мөлшерінде 2023 жылы 41 657 мың теңге баламасында 53 327 АҚШ доллары мөлшерінде 24 744 мың теңге баламасында берілген қысқа мерзімді аванстарды қоспағанда, 2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзге де ағымдағы активтер теңгемен көрсетілген.

2024 және 2023 жылдардағы қосылған құн салығы бойынша резерв келесідей ұсынылған:

мың теңге	2024 жыл	2023 жыл
1 қаңтарға	-	211 934
Бір жыл ішінде қалпына келтіру	-	(211 934)
Жыл бойына есептеу	-	-
31 желтоқсанға	-	-

Қоғам 2023 жылы өткен жылдары қосылған құн салығы бойынша қалыптасқан есептің жинақталған сомасын пайдаланды. Бұл сома қаржылық есептіліктің осы нысандарындағы басқа кірістерде көрсетілген.

13. Ақша қаражаттары және олардың баламалары

2024 және 2023 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша ақша қаражаттары келесідей ұсынылған:

мың теңге	31 желтоқсан 2024 жыл	31 желтоқсан 2023 жыл
Ағымдағы банктік шоттардағы ақшалай қаражат теңгемен	30 011	1 937 298
Корреспонденттік шоттардағы ақшалай қаражат	290	
Ағымдағы банктік шоттардағы ақшалай қаражат теңгемен	5 129 539	
Минус: күтілетін кредиттік шығындар бойынша резерв	(4 644)	(1 744)
	5 155 196	1 935 554

Ақша қаражаттары мен олардың баламалары мерзімі өткен болып табылмайды. Ақша қаражаттарының қалдықтары және олардың баламалары кредиттік тәуекел деңгейінің 1 сатысына жатады.

Ақша қаражаты бойынша күтілетін кредиттік залалдар бойынша резервтегі өзгерістер мынадай түрде ұсынылады:

мың теңге	2024 жыл	2023 жыл
1 қаңтарға	(1 744)	(4 296)
Резерв есептелді	(2 900)	2 552
31 желтоқсанға	(4 644)	(1 744)

14. Акционерлік капитал

2024 және 2023 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша акционерлік капитал келесідей ұсынылған:

"Қазақстанның авиациялық әкімшілігі" АҚ

Қаржылық есептілікке ескертпелер

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

барлық сомалар қазақстандық мың теңгемен ұсынылған

Акциялар саны	Үлесі, %	2024 жылғы 31 желтоқсан	Үлесі, %	2023 жылғы 31 желтоқсан
"ҚР Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті" ММ	100%	1 877 337	100%	1 877 337
	100%	1 877 337	100%	1 877 337

2022 жылғы сәуірде Директорлар кеңесінің шешімі негізінде Қоғам Жалғыз акционерге бір акция үшін 1 000 теңге орналастыру бағасы бойынша 2 912 дана жай акциялар санында жарияланған акцияларды сатты.

15. Жинақталған шығын

<i>мың теңгемен</i>	2024	2023
Жыл басындағы бөлінбеген пайда сальдосы (өтелмеген шығын)	(1 229 978)	(2 341 473)
Есепті жылғы пайда (залал)	229 242	989 605
Дивидендтер төлеу	(647 359)	
Өзге де операциялар	(145 923)	121 890
Жыл соңындағы бөлінбеген пайда сальдосы (жабылмаған шығын)	(1 794 018)	(1 229 978)

16. Шарттар бойынша міндеттемелер

2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шарттар бойынша міндеттемелер бойынша берешек мынадай түрде ұсынылған:

мың теңге	31 желтоқсан 2024 жыл	31 желтоқсан 2023 жыл
Ақылы қызметтер	580 599	39 769
Міндетті аударымдар	4 277 881	17 575
	4 858 480	57 344

2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шарттар бойынша міндеттемелер бойынша берешек теңгемен көрсетілген.

17.Сауда және өзге де кредиторлық берешек

2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда кредиторлық берешегі келесідей:

мың теңге	31 желтоқсан 2024 жыл	31 желтоқсан 2023 жыл
Үшінші тараптардың сауда кредиторлық берешегі	12 964	54 098
Байланысты тараптардың сауда кредиторлық берешегі	157	157
	13 121	54 255

2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда дебиторлық берешегі теңгемен көрсетілген.

18. Басқа салықтар мен төлемдер бойынша берешек

2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқа салықтар мен төлемдер бойынша берешек келесідей:

мың теңге	31 желтоқсан 2024 жыл	31 желтоқсан 2023 жыл
Төлем көзінен алынатын салық	-	185 464

"Қазақстанның авиациялық әкімшілігі" АҚ

Қаржылық есептілікке ескертпелер
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
барлық сомалар қазақстандық мың теңгемен ұсынылған

Жеке табыс салығы	51 492	89 641
Әлеуметтік салық	47 097	86 153
Қосылған құн салығы	414 088	59 463
Зейнетақы аударымдары бойынша міндеттемелер	49 720	49 975
Әлеуметтік аударымдар бойынша міндеттемелер	4 117	3 081
Әлеуметтік медициналық сақтандыруға аударымдар бойынша міндеттемелер	6 973	5 544
	573 487	479 321

19. Қызметкерлерге сыйақы бойынша міндеттемелер

2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қызметкерлерге есептелген сыйақылар келесідей ұсынылған:

мың теңге	31 желтоқсан 2024 жыл	31 желтоқсан 2023 жыл
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша есептелген шығыстар	178 312	106 344
Еңбекақы төлеу бойынша берешек	80	200
	178 392	106 544

20. Өзге де ағымдағы міндеттемелер

2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқа да ағымдағы міндеттемелер келесідей ұсынылған:

мың теңге	31 желтоқсан 2024 жыл	31 желтоқсан 2023 жыл
Өзге де кредиторлық берешек	4 100	5 642
	4 100	5 642

21. Алынған қарыздар

2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша алынған қарыздар келесідей ұсынылған:

мың теңге	Валют а	Өтеу мерзімі	Пайызды қ мөлшерл еме	2024 жылғы 31 желтоқса н	2023 жылғы 31 желтоқсан
ҚР КМ КГА Қазақэроавиация ШЖҚ РМК	Теңге	2026 жылғы 1 шілде	0%	-	1 044 500
Дисконт	-	-	-	-	(263 447)
				-	781 053

Оның ішінде:

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелердің қысқа мерзімді бөлігі

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелердің ұзақ мерзімді бөлігі

-	-
-	781 053
-	781 053

2021 жылғы қыркүйекте қызметтің үздіксіздігін қамтамасыз ету үшін қоғам 2026 жылғы 1 шілдеге дейін өтеу мерзімімен ҚР КМ Азаматтық авиация комитетінің "Қазақэроавиация" РМК-дан 2 226

000 мың теңге мөлшерінде пайызсыз қарыз алды. Шартқа сәйкес негізгі борышты төлеу 2023 жылғы қыркүйектен бастап кестеге сәйкес жүргізіледі. Қоғам пайызсыз қарыз бойынша дисконтты есептеу үшін жылдық 13,0% нарықтық мөлшерлемені қолданды және 2021 жылы бастапқы тану күніне 119 482 мың теңге сомасында кейінге қалдырылған салықты шегергенде капиталында 597 132 мың теңге мөлшерінде қарыздың әділ құнына түзетуді көрсетті.

2023 жылғы қыркүйекте Қоғам шарт талаптарын өзгертуге қосымша келісімге қол қойды, осыған байланысты Қоғам капитал құрамында алынған қарыздарды өзгертуден дисконтты мойындады. Қоғам пайыздық емес қарыз бойынша өзгертілген ағындарға сәйкес дисконтты есептеу үшін жылдық 16,5% мөлшерінде нарықтық мөлшерлемені қолданды және 2023 жылы модификациялау күніне 46 245 мың теңге сомасында кейінге қалдырылған салықты шегергенде капиталында 231 225 мың теңге мөлшерінде қарызды модификациялау бойынша түзетуді көрсетті.

2023 жылғы желтоқсанда қоғам алынған қарыздарды номиналды құны бойынша 810 500 мың теңге сомасына ішінара мерзімінен бұрын өтеуді жүргізді. Осыған байланысты Қоғам капитал құрамында алынған қарыздарды мерзімінен бұрын өтеуден дисконттың амортизациясын 15 772 мың теңге сомасында кейінге қалдырылған салықты шегергенде 78 862 мың теңге мөлшерінде мойындады.

2024 жылы Қоғам 1 044 500 мың теңге сомасында алынған қарызды мерзімінен бұрын өтеуді және 145 925 мың теңге сомасында есептелген дисконтты жабуды жүргізді.

Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдағы пайыздық шығыстар 117 522 мың теңгені құрады (2023 жыл: 244 672 мың теңге).

Қаржылық қызметтен міндеттемелер мен ақша ағындарының өзгерістерін салыстыру:

мың теңге	2024 жыл	2023 жыл
1 қаңтардағы қалдық	781 053	1 870 244
Алынған қарыздарды өтеу	(1 044 500)	(1 181 500)
Қаржылық қызметтен түсетін ақша ағындарына байланысты өзгерістердің жиыны	(1 044 500)	(1 181 500)
Алынған қарыздарды модификациялаудан дисконт	-	(231 225)
Алынған қарыздарды мерзімінен бұрын ішінара өтеу бойынша дисконттың амортизациясы	145 925	78 862
Алынған қарыздар бойынша дисконттың амортизациясы	117 522	244 672
Өзге де ақшалай емес өзгерістер жиыны	263 447	92 309
2024 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық	-	781 053

22. Қызмет көрсетуден түскен түсім

2024 және 2023 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылдар ішінде қызмет көрсетуден түскен түсімдер келесі мақалалармен ұсынылды:

мың теңге	2024 жыл	2023 жыл
Ұшу қауіпсіздігін және авиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуді қадағалауды жүзеге асырғаны үшін аэронавигациялық қызмет көрсетуді өнім берушілердің міндетті аударымдарынан түсетін түсім	6 817 180	3 014 447
Әуесайлақтарды (тікұшақ айлақтарын) пайдаланушылардың міндетті аударымдарынан түсетін түсім	311 320	172 620
Азаматтық әуе кемелерін сертификатталған пайдаланушылардың міндетті аударымдарынан түсетін түсім	314 448	184 081

"Қазақстанның авиациялық әкімшілігі" АҚ

Қаржылық есептілікке ескертпелер

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

барлық сомалар қазақстандық мың теңгеммен ұсынылған

Басқа ақылы қызметтерден түсетін түсім	258 083	120 691
	7 701 031	3 491 839

Табысты тану мерзімдері:

мың теңге	2024 жыл	2023 жыл
Қызметтер кезең ішінде ұсынылады	7 701 031	3 491 839
Қызметтер белгілі бір уақытта беріледі	-	-
	7 701 031	3 491 839

23.Операциялық шығыстар

мың теңге	2024 жыл	2023 жыл
Жалақы және онымен байланысты салықтар	5 483 530	4 419 516
Директорлар кеңесінің мүшелеріне сыйақылар	10 725	
Директорлар кеңесінің отырыстарын өткізу жөніндегі шығыстар	5 169	
Ақпараттық қызметтер, КТС қоса алғанда	384 245	880 112
Іссапар шығыстары	653 608	607 585
Тозу және амортизация	297 050	226 298
Қызметкерлерді оқыту бойынша қызметтер	158 079	186 917
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервті есептеу	113 404	106 328
Қол жеткізуді ұсыну жөніндегі қызметтер	35 453	23 648
Аудиторлық қызметтер	7 590	5 700
Өкілдік шығыстар	26 068	9 256
Байланыс қызметтері	34 576	
Банк қызметі	2 930	
Өзге де шығыстар	170 315	254 042
	7 382 742	6 719 402

24. Өзге де операциялық кірістер

мың теңге	2024 жыл	2023 жыл
Мемлекеттік ұйымнан аударымдардан түсетін табыс	-	4 488 693
Қосылған құн салығы	-	211 934
Өзге де кірістер	1 849	20 162
	1 849	4 720 789

2023 жыл ішінде Қоғам өткен жылдары қосылған құн салығы бойынша қалыптасқан есептің жинақталған сомасын пайдаланды.

25.Шетел валютасымен жасалатын операциялардан таза шығындар

мың теңге	2024 жыл	2023 жыл
Бағамдық айырмашылық бойынша шығыстар	525	7 570
	525	7 570

26. Қаржы құралдарының құнсыздануынан шығыстар

мың теңге	2024 жыл	2023 жыл
Қаржы құралдарының құнсыздануынан шығыстар	2 900	-
	2 900	-

27. Қаржылық кірістер

мың теңге	2024 жыл	2023 жыл
Сыйақылар бойынша кірістер	155 220	-
	155 220	-

28. Қаржылық шығыстар

мың теңге	2024 жыл	2023 жыл
Қаржылық жалдау шығыстары	64 341	12 352
Қаржы міндеттемелері бойынша, амортизацияланған құн бойынша дисконттың амортизациясы	117 522	244 672
	181 863	257 024

Мемлекеттік ұйымнан аударымдардан түсетін табыс

Өткен жылдары Қоғамның қызметі "ҚР әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы" Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 15 шілдедегі №339-IV Заңына сәйкес "Қазақэроавиация" РМК аэроавиациялық қызмет көрсетуді жеткізуші аударым көзі болып табылатын Азаматтық авиацияның ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге аударымдар есебінен қаржыландырылды.

2023 жылдың ақпан және сәуір айларында Компания "Қазақэроавиация" мемлекеттік ұйымынан 3 847 503 мың теңге көлемінде қызметті қаржыландыру шеңберінде аударымдардан түсімдер алды, оларды Компания пайдаланылмаған бөлігімен бірге 2023 жыл ішінде өз қызметін қамтамасыз ету үшін пайдаланды.

2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде Мемлекеттік ұйымнан аударымдардан түскен табыс төмендегідей ұсынылды:

мың теңге	2024 жыл	2023 жыл
Азаматтық авиацияның ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге аударымдар	-	4 488 693
	-	4 488 693

Болашақ кезеңдердің кірістеріндегі қозғалыс

мың теңге	2024 жыл	2023 жыл
1 қаңтарға	-	641 190
Алынған аударымдар	-	3 847 503
Жыл ішінде басқа кірістерде танылған	-	(4 488 693)
		-

29. Шығыстар (-)/табыс салығы бойынша үнемдеу

Қоғам салықтарды Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүргізілетін бухгалтерлік есеп деректері негізінде есептейді. Болашақ уақытша айырмашылықтар болашақ пайда үшін есептелуі мүмкін салық шығындары үшін жасалады. 2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылдағы табыс салығы бойынша шығыстардың негізгі компоненттері төменде келтірілген:

мың теңге	2024 жыл	2023 жыл
Жеке табыс салығы		
Корпоративтік табыс салығы	(93 868)	(307 435)
Кейінге қалдырылған табыс салығы		
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша үнемдеу/(шығыс)	33 040	68 408
	(60 828)	(239 027)

30. Байланысты тараптармен операциялар

24 (IAS) «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашу» ХҚЕС-ке сәйкес олардың біреуі екінші тараптың операциялық және қаржылық шешімдерін бақылауға немесе едәуір дәрежеде ықпал етуге мүмкіндігі бар тараптар байланысты болып есептеледі. Тараптар байланысты ма, жоқ па деген мәселені шешкен кезде олардың заңды нысаны ғана емес, тараптар арасындағы қатынастардың мазмұны ескеріледі.

Байланысты тараптар байланысты емес тараптар арасында жүргізілмейтін мәмілелерге кіре алады. Мұндай мәмілелердің бағасы мен шарттары байланысты емес тараптар арасындағы бағалар мен мәмілелер шарттарынан өзгеше болуы мүмкін.

Байланысты тараптармен операциялар жалпы бақылаудағы ұйыммен жасалған мәмілемен қамтамасыз етіледі.

мың теңге	2024 жыл	2023 жыл
Өзге де кірістер		
<i>Мемлекеттік ұйымнан аударымдардан түсетін табыс</i>		
- "Қазақэроавиация" ШЖҚ РМК, жалпы бақылаудағы компания	-	4 488 693
<i>Тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатудан түсетін түсімдер</i>		
Ұшу қауіпсіздігін және авиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуді қадағалауды жүзеге асырғаны үшін аэронавигациялық қызмет көрсетуді өнім берушілердің міндетті аударымдарынан және ақылы қызметтерден түсетін түсім		
- "Қазақэроавиация" ШЖҚ РМК, жалпы бақылаудағы компания	6 852 388	3 011 163
	6 852 388	7 499 856

Қысқа мерзімді сауда және басқа кредиторлық берешек

мың теңге	2024 жыл	2023 жыл
"Қазақэроавиация" ШЖҚ РМК, жалпы бақылаудағы компания	4 470 194	157
Әкімшілік шығыстар		
мың теңге	31 желтоқсан 2024 жыл	31 желтоқсан 2023 жыл
"Қазақэроавиация" ШЖҚ РМК, жалпы бақылаудағы компания	-	2 972

Негізгі басқару персоналына сыйақы

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша негізгі персонал төрт адамнан тұрады (2023 жылғы 31 желтоқсан: алты адам), оның ішінде бас директор мен оның бірінші орынбасары және орынбасарлары. Есепті кезеңде негізгі басқарушы персоналға берілетін сыйақының жалпы сомасы 302 564 мың теңгені құрады (2023 жыл: 332 337 мың теңге).

31. Қаржылық тәуекелдерді басқару

Өз қызметіне байланысты Қоғам өзінің қаржы құралдарымен байланысты түрлі қаржылық тәуекелдерге ұшырайды. Қоғамның негізгі қаржы құралдарына мыналар жатады: қолма-қол ақша және олардың баламалары, кредиторлық берешек және алынған несиелер.

Қоғамның тәуекелдерін басқаруды Қоғам басшылығы акционерлермен тығыз қарым-қатынаста үйлестіреді және қаржы нарықтарының құбылмалылығына ұшырауды азайту үшін қоғамды қысқа және орта мерзімді ақша ағындарымен қамтамасыз етуге бағытталған.

Қоғам алыпсатарлық мақсаттар үшін қаржы құралдарымен сауда операцияларына қатыспайды.

Қоғамның ең маңызды қаржылық тәуекелдері төменде келтірілген.

Валюталық тәуекел

Қоғам шетел валютасында көрсетілген кейбір операцияларды жүргізеді. Осыған байланысты валюта бағамдарының өзгеру қаупі бар. 2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғамның басқа ағымдағы активтері мен кредиторлық берешегі бойынша валюта бағамы өзгерген жағдайда қоғамның пайдасы мен залалына айтарлықтай әсер етпейтін шамалы валюталық қалдықтары болады.

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі-бұл қаржы құралдарымен байланысты міндеттемелерді өтеу үшін қаражат алу кезінде қоғамда қиындықтар туындау қаупі. Өтімділік тәуекелі қаржы активін әділ құнына жақын бағамен тез сата алмау нәтижесінде туындауы мүмкін.

Қоғам өтімді қаражатқа деген қажеттілікті үнемі қадағалап отырады, дегенмен қоғамның міндеттемелері активтермен жабылмайды. Қоғамда өтімділік тәуекелін реттеу бойынша белгіленген саясат жоқ.

Төмендегі кестеде өтеуге дейін қалған мерзімдер бөлінісінде қоғамның қаржылық міндеттемелері төлемге дисконтталмаған ақша қаражаттарының ағындары негізінде көрсетілген:

мың теңге	Шарт бойынша ақша ағындары			
	3 айдан аз	3 айдан 12 айға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	Жиыны
2024 жылғы 31 желтоқсан				
Жалдау бойынша берешек	-	248 638	-	248 638
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер	-	-	-	-
Қысқа мерзімді сауда және басқа кредиторлық берешек	13 121	-	-	13 121
Дисконтталмаған қаржылық міндеттемелердің жиыны	13 121	248 638	-	261 759

мың теңге	Шарт бойынша ақша ағындары			
	3 айдан аз	3 айдан 12 айға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	Жиыны
2023 жылғы 31 желтоқсан				
Жалдау бойынша берешек	68 177	204 530	272 707	545 414
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер	-	-	1 044 500	1 044 500
Қысқа мерзімді сауда және басқа кредиторлық берешек	54 255	-	-	54 255
Дисконтталмаған қаржылық міндеттемелердің жиыны	122 432	204 530	1 317 207	1 644 169

Кредиттік тәуекел

Кредиттік тәуекел - бұл қаржы құралы бойынша бір тарап міндеттемені орындай алмайтын және екінші тарапты қаржылық шығынға мәжбүрлейтін тәуекел. Қоғам өзінің операциялық қызметінің

"Қазақстанның авиациялық әкімшілігі" АҚ

Қаржылық есептілікке ескертпелер

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

барлық сомалар қазақстандық мың теңгемен ұсынылған

нәтижесінде кредиттік тәуекелге ұшырайды. Қоғам басшылығы төтенше кредиттік тәуекелдерді болдырмау мақсатында банктердің кредиттік рейтингтерін мерзімді түрде қарайды.

мың теңге	Орналас қан жері	Агенттік	2024 жылғы 31 желтоқсанд ағы рейтинг	2023 жылғы 31 желтоқсанд ағы рейтинг	2024 жылғы 31 желтоқса н	2023 жылғы 31 желтоқс ан
"Қазақстан Халық банкі" АҚ	Қазақстан	Fitch Rating	BBB - / тұрақты	BBB - / тұрақты	5 155 196	1 935 554
					5 155 196	1 935 554

Қоғамның кредиттік тәуекелі негізінен Қазақстан Республикасында шоғырланған. Кредиттік тәуекел дәрежесі қаржы құралдары мен кредит қабілеттілігі бойынша лимиттердің сақталуын қамтамасыз ету мақсатында тұрақты мониторингтен өтеді.

Пайыздық мөлшерлемелің өзгеру қаупі

2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғамда ауыспалы сыйақы мөлшерлемесі бар қаржылық міндеттемелер жоқ.

32. Капиталды басқару

Қоғамда байлықты басқарудың ресми саясаты жоқ, алайда басшылық капиталды қоғамның операциялық және стратегиялық қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін жеткілікті деңгейде ұстап тұру үшін шаралар қолданады.

Қоғамның капиталды басқаруға қатысты негізгі мақсаттары қоғамның жарғылық капиталының құрамы мен құрылымы бойынша Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын сақтау, сондай-ақ Қоғамның қызметін үздіксіз негізде қамтамасыз ету болып табылады.

33. Қаржы құралдарының әділ құны

Әділ құн бағалау күні нарық қатысушылары арасындағы әдеттегі операция шеңберінде активті сату үшін алынатын немесе міндеттемені беру үшін төленетін баға ретінде анықталады. Қоғамның көптеген қаржы құралдары үшін дайын нарықтар болмағандықтан, әділ құнды бағалау кезінде ағымдағы экономикалық жағдайлар мен құралға тән нақты тәуекелдер негізінде болжамдарды қолдану қажет.

Басшылық қоғамның қаржылық активтері мен міндеттемелерінің баланстық құны 2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша олардың әділ құнынан айтарлықтай ерекшеленбейді деп санайды.

Әділ құнды бағалау иерархиясы

Әділ құнды анықтаудың келесі деңгейлері бар:

- 1-деңгей: белсенді нарықтардағы бірдей активтер мен міндеттемелерге баға белгіленетін (түзетілмеген) бағалар.
- 2-деңгей: тікелей (яғни бағалар сияқты) немесе жанама (яғни бағалар негізінде анықталған) бақыланатын 1-деңгей бағалары үшін қолданылатын баға ұсыныстарынан басқа бастапқы деректер.
- 3-деңгей: бақыланатын нарықтық деректерге негізделмеген активтер мен міндеттемелерге арналған бастапқы деректер (бақыланбайтын бастапқы деректер).

Қоғамның қаржылық активтері мен міндеттемелерінің әділ құнын бағалау 2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құн иерархиясының 2-деңгейіне жатады.

Шарттық және шартты міндеттемелер

Операциялық орта

Қазақстанда экономикалық реформалар және нарықтық экономиканың талаптарына жауап беретін құқықтық, салықтық және әкімшілік инфрақұрылымды дамыту жалғасуда. Қазақстан экономикасының тұрақтылығы көбінесе осы реформалардың барысына, сондай-ақ Үкімет экономика, қаржы және ақша-кредит саясаты саласында қабылдап жатқан шаралардың тиімділігіне байланысты болады.

Қазақстанда салық салу

Қазақстанның салық жүйесі салыстырмалы түрде жаңа бола отырып, заңнамалық нормалардың, ресми түсіндірмелердің және сот шешімдерінің жиі өзгеруімен сипатталады, олар көбінесе анық емес және қарама-қайшы болып табылады, бұл оларды әртүрлі салық органдарының, соның ішінде ХҚЕС-ке сәйкес кірістерді, шығыстарды және қаржылық есептіліктің басқа баптарын есепке алу тәртібіне қатысты пікірлерді екіұшты түсіндіруге мүмкіндік береді.

Салықтарды есептеудің дұрыстығына қатысты тексерулер мен тергеулерді ірі айыппұлдар салуға және пайыздар алуға құқығы бар әртүрлі деңгейдегі реттеушілер жүргізеді. Есепті кезеңдегі салықтарды есептеудің дұрыстығы келесі үш күнтізбелік жыл ішінде тексерілуі мүмкін, бірақ белгілі бір жағдайларда бұл мерзім ұзартылуы мүмкін. Бұл мән-жайлар Қазақстанда салық тәуекелдерінің басқа елдерге қарағанда әлдеқайда жоғары болуына әкеп соғуы мүмкін. Қоғамның басшылығы қолданыстағы салық заңнамасын, нормативтік талаптарды және сот шешімдерін түсінуіне сүйене отырып, салық міндеттемелері толық көрсетілген деп санайды.

Алайда, осы ережелерді тиісті органдардың түсіндіруі басқаша болуы мүмкін және егер олар өз ұстанымдарының заңдылығын дәлелдей алса, бұл осы қаржылық есептілікке айтарлықтай әсер етуі мүмкін.

Сот талқылаулары

Кәдімгі Экономикалық қызмет барысында Қоғам әртүрлі сот процестері мен талаптардың объектісі бола алады. Қоғам нақты жағдайларды ескере отырып, елеулі міндеттемелердің туындау ықтималдығын бағалайды және міндеттемелерді реттеу үшін ресурстардың кетуі қажет болған кезде ғана қаржылық есептіліктегі тиісті резервті көрсетеді және міндеттеме сомасын жеткілікті сенімділікпен өлшеуге болады.

Басшылық нақты міндеттемелер, егер олар орын алса, Қоғамның ағымдағы қаржылық есептілігі мен қаржылық нәтижелеріне айтарлықтай әсер етпейді деп санайды.

Сақтандыру

Қоғам Жұмыс берушінің еңбек (қызметтік) міндеттерін атқару кезінде оның өмірі мен денсаулығына зиян келтіргені үшін азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандырады. Сақтандыру қорғанысы Қоғам қызметкерлеріне қатысты беріледі. Қоғамның Қазақстанның коммерциялық сақтандыру компанияларынан сатып алынған сақтандыру полистеріне сәйкес міндетті сақтандыру өтемі болады.

34. Есепті күннен кейінгі оқиғалар

Есепті кезең аяқталғаннан кейінгі кезеңде осы қаржылық есептілік бекітілген күнге дейін осы қаржылық есептілікке ескертулерде түзетулерді немесе ашуды талап ететін Қоғам қызметінде қандай да бір елеулі оқиғалар болған жоқ.

35. Қаржылық есептілікті бекіту

Бұл қаржылық есептілікті Қоғам басшылығы мақұлдады және 2025 жылғы 24 маусымда шығару үшін бекітілді.

Бас директордың міндетін атқарушы

А.А. Сентова



Бас бухгалтер

Р.К. Жумина

**«Қазақстанның авиациялық әкімшілігі»
акционерлік қоғамының басшылығына**

Біз қаржылық есептілік аудитін жүргізу жөніндегі қызметтерге арналған 2025 жылғы 16 сәуірдегі №44 шартқа сәйкес «Қазақстанның авиациялық әкімшілігі» акционерлік қоғамының құрамына бухгалтерлік баланс, пайда мен залалдар туралы есеп, ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп, капиталдағы өзгерістер туралы есеп, есеп саясатының негізгі қағидаттары және 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішіндегі өзге де түсіндірме ақпарат кіретін қаржылық есептілігіне аудит жүргізуге кірістік.

Аудиторлық тексеру қаржылық есептіліктің дұрыстығы туралы пікір білдіру мақсатында жүргізілетін болады.

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАА) сәйкес жүргізетін боламыз. Бұл стандарттар бізді этикалық талаптарды орындауға, сондай-ақ қаржылық есептілікте елеулі бұрмалаушылықтар жоқ екендігіне ақылға қонымды сенімділік алу мақсатында аудит жоспарлауға және жүргізуге міндеттейді. Аудит қаржылық есептіліктегі соманы және онда ашылған ақпаратты растайтын аудиторлық дәлелдемелерді алу үшін рәсімдерді орындауды қамтиды. Тандалған рәсімдер алаяқтықтан немесе қателіктен туындаған қаржылық есептіліктегі елеулі бұрмалаулардың тәуекелдерін бағалауды қоса алғанда, аудитордың пікіріне байланысты болады. Аудит сондай-ақ пайдаланылатын есеп саясатының қолайлылығын және субъект басшылығы жасаған есеп айырысу бағаларының негізділігін бағалауды, сондай-ақ қаржылық есептіліктің жалпы ұсынылуын бағалауды қамтиды.

Аудит процесіне тән ажырамас шектеулерге байланысты ішкі бақылау жүйесінің ажырамас шектеулері жиынтығында аудит МСА-ға сәйкес тиісті түрде жоспарланғанымен және өткізілгенімен, кейбір елеулі бұрмалаушылықтар анықталмай қалуы мүмкін деген сөзсіз тәуекел бар.

Тәуекелдерді бағалау кезінде біз мән-жайларға сәйкес келетін аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында, бірақ субъектінің ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес, субъектінің қаржылық есептілігін дайындаумен және дұрыс ұсынумен байланысты ішкі бақылау жүйесін зерделейміз.

Қаржылық есептілік бойынша аудиторлық есебімізге (қорытындыға) қосымша ретінде біз Сіз үшін қаржылық есептілік аудиті барысында біздің назарымызды аударған бухгалтерлік есеп және ішкі бақылау жүйесінің барлық елеулі кемшіліктеріне қатысты жеке хат дайындаймыз.

Біздің аудит субъектінің басшылығы өзінің жауапкершілігін:

- а) Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қаржылық есептілікті дайындағаны және әділ ұсынғаны үшін;
- б) субъектінің басшылығы алаяқтық немесе қателік салдарынан туындаған елеулі бұрмалауларсыз қаржылық есептілікті дайындау үшін қажетті деп айқындаған ішкі бақылау құралдары үшін;
- в) аудиторға ұсынғаны үшін:
 - субъектінің басшылығы қаржылық есептілікті дайындау үшін маңызды екенін білетін барлық ақпаратқа қол жеткізу, мысалы, жазбалар, құжаттама және басқа мәселелер;

- аудитор аудит жүргізу мақсаттары үшін субъект басшылығынан сұрай алатын қосымша ақпарат;
- аудитор аудиторлық дәлелдеме алу қажет деп санайтын субъект шеңберіндегі адамдарға шектеусіз қол жеткізу үшін мойындайды және түсінеді деген негізде жүргізілетін болады.

Аудит жүргізу процесінің шеңберінде біз субъектінің басшылығынан және қажет болған жағдайда басшылық өкілеттіктері берілген адамдардан аудит жүргізуге байланысты бізге жасалған ұсыныстарды жазбаша растауды сұрайтын боламыз.

Біз аудит барысында Сіздің қызметкерлеріңізбен жан-жақты ынтымақтастыққа үміттенеміз және олар біздің қарамағымызға аудит жүргізуге байланысты сұрайтын барлық қажетті жазбаларды, құжаттарды, жазбаша растамаларды және басқа да ақпаратты береді деп сенеміз.

Осы хатпен Сіз:

а) шарттың талаптарына сәйкес алдын ала қаржылық есептілікті және кез келген басқа да ілеспе ақпаратты, сондай-ақ аудитті шартта белгіленген мерзімде аяқтау үшін түпкілікті қаржылық есептілікті уақтылы ұсынуға;

б) бізге қаржылық есептілікке әсер етуі мүмкін және аудиторлық есеп беру күні мен қаржылық есептілік шығарылған күн арасындағы кезең ішінде Сізге белгілі болған фактілер туралы хабарлауға;

в) қаржылық есептілікті дайындау үшін маңызды екенін білетін барлық ақпаратқа, сондай-ақ аудит жүргізу мақсатында Сізден сұрай алатын барлық қосымша ақпаратқа қол жеткізу құқығын беруге;

г) Сіздің ұйымыңыз шеңберіндегі аудитор аудиторлық дәлелдеме алу қажет деп санайтын адамдарға шектеусіз қол жеткізу құқығын беруге өз келісіміңізді растайсыз.

Шартқа сәйкес төленетін біздің гонорарымыз аудит үшін талап етілетін уақыт негізінде есептелген және барлық қосымша шығыстарды қамтиды.

Біздің тиісті міндеттерімізді қоса алғанда, біздің қаржылық есептілік аудитінің шарттарын мойындайтыныңызды және келіскеніңізді растау үшін осы хаттың қоса берілген данасына қол қойып, бізге қайтаруыңызды сұраймыз.

«Аудит Бизнес Групп» ЖШС атынан

Директор  Б.Ж. Досымов

Расталды

«Қазақстанның авиациялық әкімшілігі» акционерлік қоғамы

Бас директордың міндетін атқарушы

  А.А. Сaitова

Осы ұсыныс-хат Сіздің «Қазақстанның авиациялық әкімшілігі» акционерлік қоғамының (бұдан әрі - Қоғам) 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылға қаржылық есептілігіне аудит жүргізуге байланысты дайындалды, оның мақсаты - Халықаралық қаржылық есептіліктің стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес барлық маңызды аспектілерде Қаржылық есептіліктің дұрыстығы туралы пікір білдіру болып табылады.

Біздің қолымыздағы барлық ақпаратқа сүйене отырып және тиісті ақпаратты алу үшін қажет деп тапқан сұрау салулардың нәтижелері бойынша біз мыналарды растаймыз:

1. Біз 2025 жылғы 16 сәуірдегі №44 қаржылық есептілік аудитін жүргізу жөніндегі қызметтерге арналған Шарттың талаптарында баяндалған ХҚЕС сәйкес қаржылық есептілікті дайындау жөніндегі міндеттемелерімізді орындадық; атап айтқанда, біз Қоғамның басшылығы ретінде көрсетілген стандарттар мен Қазақстан Республикасының заңнама талаптарына сәйкес қаржылық есептілікті дұрыс ұсынуға жауапты екенімізді растаймыз.

2. Біз 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жылдағы қаржылық есептілік Қоғамның қаржылық жағдайын, сондай-ақ оның қаржылық нәтижелері мен ақшалай қаражатының қозғалысын ХҚЕС сәйкес объективті және сенімді түрде білдіреді және елеулі бұрмалануларды, оның ішінде қалып қоюларды қамтымайды деп санаймыз.

3. Барлық операциялар шоттарға енгізілген және қаржылық есептілікте көрсетілген. Қаржылық есептілікті дайындауда қолданылатын есеп саясатының маңызды қағидаттары қаржылық есептілікте тиісті түрде ашылады.

4. Түзетілмеген қателіктердің қаржылық есептілікке әсері (мәндерді түзетуді, жіктеуді, ұсынуды немесе ашуды қоса алғанда) жеке де, жиынтықта да жоқ.

5. Сізге мыналар ұсынылды:

5.1 өзіміз білетін және қаржылық есептілікті дайындауға қатысты барлық ақпаратқа қол жеткізу, мысалы, есептер, құжаттама және басқа материалдар;

5.2. аудит мақсаттары үшін сұраған қосымша ақпарат;

5.3. аудиторлық дәлелдемелерді алу қажет деп тапқан Қоғамдағы адамдарға шектеусіз қол жеткізу.

6. Біз жосықсыз әрекеттердің алдын алу және анықтау үшін ішкі бақылау жүйесін әзірлеу, енгізу және қолдау үшін жауапкершілігімізді мойындаймыз. Ішкі бақылау жүйесін ұйымдастыруда есептік деректерді жинау, өңдеу және қорыту және Қоғамның қаржылық есептілігін жасау мүмкіндігіне, сондай-ақ жосықсыз әрекеттердің алдын алуға және анықтауға теріс әсер етуі мүмкін елеулі олқылықтар мен кемшіліктер болған жоқ.

7. Біз сізге жосықсыз әрекеттер нәтижесінде қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалануымен байланысты тәуекелді бағалау нәтижелерін хабарладық. Біз өзімізге белгілі және Қоғамға әсер ететін жосықсыз әрекеттерге немесе болжамды жосықсыз әрекеттерге қатысты барлық ақпаратты аштық, соның ішінде:

7.1. нұсқаулықтар;

7.2. ішкі бақылау жүйесінде маңызды лауазымды атқаратын қызметкерлер;

7.3. немесе жосықсыз іс-әрекеттер қаржылық есептілікке елеулі әсер ететін жағдайларда басқа тұлғалар.

8. Біз қызметкерлер, бұрынғы қызметкерлер, талдаушылар, реттеушілер және басқалар хабарлаған қоғамның қаржылық есептілігіне әсер ететін жосықсыз әрекеттер туралы мәлімдемелерге немесе жосықсыз әрекеттердің күдікті жағдайларына қатысты барлық ақпаратты аштық.

9. Біз «жосықсыз іс-әрекеттер» терминін 240 «Қаржылық есептілік аудитін жүргізу кезінде жосықсыз іс-әрекеттерге қатысты аудитордың жауапкершілігі» Халықаралық аудит стандартында, яғни басшылықтың өкілдері, меншік иелерінің өкілдері, қызметкерлер, үшінші тұлғалар болып табылатын адамның немесе адамдар тобының мүлікті заңсыз иемденуден және қаржылық есептілікті бұрмалаудан заңсыз немесе негізсіз пайда алу мақсатында жасалған әдейі алдау әрекеттері сияқты екенін түсінеміз. Мүлікті заңсыз иелену әртүрлі тәсілдермен, оның ішінде ақша қаражатын ысырап ету, материалдық активтерді немесе зияткерлік меншік объектілерін ұрлау, Қоғамның меншігін жеке мақсаттарда пайдалану жолымен не ұйым алмаған тауарлар мен көрсетілетін қызметтерге ақы төлеуге арналған құжаттарды ресімдеу жолымен жүзеге асырылуы мүмкін. Мұндай іс-әрекеттер мүліктің жетіспеу фактісін жасыру немесе оны тиісті мақұлдаусыз кепілге беру мақсатында құжаттар мен есеп жазбаларын бұрмалаумен немесе дұрыс жасамаумен сүйемелденуі (немесе сүйемелденбеуі) мүмкін. Қаржылық есептілікті бұрмалау қаржылық есептілікті әдейі бұрмалаудан не сандық көрсеткіштерді әдейі енгізбеуден немесе қаржылық есептілікті пайдаланушыларды жаңылыстыру мақсатында қаржылық есептіліктегі ақпаратты ашпаудан тұрады. Қаржылық есептілікті бұрмалау олардың негізінде қаржылық есептілік жасалатын растайтын құжаттар мен есепке алу жазбаларына жалған мәліметтер енгізу немесе түзетулердің мазмұнын бұрмалайтын немесе олармен айла-шарғы жасау сияқты алдау әрекеттерін жасауды; қаржылық есептілікте оқиғаларды, операцияларды және өзге де елеулі ақпаратты бұрмаланған ұсынуды немесе әдейі өткізіп алуды; сондай-ақ мағынаны айқындауға, жіктеуге, деректерді ұсыну және ашу тәсіліне қатысты бухгалтерлік есеп қағидаттарын әдейі дұрыс қолданбауды қамтиды.

10. Қаржылық есептілікті дайындау кезінде әсері ескерілуге тиіс заңдар мен нормативтік құқықтық актілердің сақталмауы немесе болжамды сақталмауы анықталған жағдайларда біз Сізге осы ақпаратты ашар едік. Қаржылық есептілік шығарылған күні бізге Қоғамның заңдар мен нормативтік құқықтық актілерді сақтамағаны туралы белгісіз. Басшылық шаруашылық қызмет барысында Қазақстан Республикасының заңнамасын елеулі бұзушылықтар болған жоқ деп есептейді. Біз барлық белгілі оқиғалар туралы ақпаратты аштық.

11. Біз қаржылық есептілікті дайындау кезінде әсері ескерілуі тиіс барлық белгілі нақты немесе ықтимал сот талқылаулары мен наразылықтары туралы ақпаратты аштық және мұндай мәселелер ХҚЕС талаптарына сәйкес тиісті түрде ескерілді және ашылды.

12. Біз Қоғамның барлық байланысты тараптары туралы, сондай-ақ біз білетін барлық байланысты тараптармен қарым-қатынастар және олармен жасалатын операциялар туралы ақпаратты аштық. Байланысты тараптармен қатынастар мен операциялар ХҚЕС талаптарына сәйкес тиісті түрде ескерілді және ашылды.

13. Қоғам «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашу» ХҚЕС 24 (IAS) барлық талаптарын толық сақтады. Атап айтқанда:

13.1 біз:

13.1.1 тараптардың бірі, тікелей немесе жанама түрде, бір немесе одан көп делдалдар арқылы: (i) бақыласа немесе екінші тараптың бақылауында болса немесе екінші тараптан жалпы бақылауда болса; (ii) басқа ұйымда қатысу үлесі болса, бұл оған басқа тарапқа елеулі ықпал етуге мүмкіндік берсе; немесе (iii) екінші тарапқа бірлескен бақылауы болса;

13.1.2 тараптардың бірі екінші тараптың қауымдасқан компаниясы болып табылатын болса (ХҚЕС (IAS) 28 «Қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен кәсіпорындарға инвестицияларға» сәйкес);

13.1.3 тараптардың бірі екінші тараптың немесе оның бас компаниясының негізгі басқару персоналының құрамына кірсе;

13.1.4 тараптардың бірі 13.1.1 немесе 13.1.3-параграфтарда аталған жеке тұлғалардың біреуінің отбасы мүшесі болып табылса, тараптар байланысты ретінде қарастырылатынын мойындаймыз.

Негізгі басқарушы персонал - бұл тікелей немесе жанама өкілеттіктері бар және Қоғамның қызметін жоспарлау, басқару және бақылау үшін жауап беретін адамдар. Жеке тұлғаның жақын туыстары болып қаралып отырған шаруашылық жүргізуші субъектімен өзара іс-қимыл жасау процесінде оған әсер етуі не оның ықпалымен әсер етуі мүмкін отбасы мүшелері саналады. Байланысты тараптар арасындағы операцияларға олардың өтеулі немесе өтеусіз сипатқа ие болуына қарамастан, тараптар арасындағы ресурстарды, көрсетілетін қызметтерді немесе міндеттемелерді кез келген қайта бөлу.

Біз Қоғам құрылтайшысы мен тәуелді тараптар байланысты тараптар болып табылады деп есептейміз. Сізге толық заңды атауын көрсете отырып, өзара қарым-қатынастар мен операциялардың және/немесе шоттар бойынша қалдықтардың сипатын көрсете отырып, есепті кезеңдегі жағдай бойынша және/немесе осы хаттың күніне дейін келесі есепті кезеңнің кез келген күнінде шоттар бойынша қалдықтары болған есепті кезең ішінде немесе аяқталмаған операциялар бойынша Қоғам операциялар жүргізген байланысты тараптардың толық тізбесі берілді. Байланысты тұлғалармен операциялар қаржылық есептілікте толық көлемде ашылған.

Уәкілетті мемлекеттік органдардан бухгалтерлік есептің қолданылып жүрген ережелерін, сондай-ақ қаржылық есептілікке елеулі әсер етуі мүмкін есептіліктің есепке алу және өзге де нысандарын дайындау ережелерін сақтамау туралы ешқандай ақпарат түспеді. Қоғам қаржылық есептілікті сақтамаған жағдайда оған елеулі әсер ететін келісімшарттық келісімдердің барлық аспектілерін сақтаған.

14. Басшылық осы қаржылық есептілікті қызметтің үздіксіздігі қағидаты негізінде дайындады. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғамның өтелмеген шығыны 1 794 018 мың теңгені құрады. 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза ағыны: Қоғам қызметінің негізгі түрінен түскен ақша қаражатының есебінен қалыптасқан 4 832 833 мың теңгені құрады.

Басшылық Қоғам таяу болашақта үздіксіз қызметін жалғастырады деп санайды. Басшылықтың бұл пікірі Қоғамның қаржылық жағдайын, ағымдағы даму жоспарларын және оның қызметінің күтілетін пайдалылығын қарауға, сондай-ақ Жарғыға сәйкес мақсаттарға сәйкес келуге негізделеді.

15. Осы қаржылық есептілік активтер мен міндеттемелердің, көрсетілген кірістер мен шығыстардың баланстық құнының қандай да бір түзетулерін, сондай-ақ осы белгісіздіктің салдарынан талап етілуі мүмкін қаржылық жағдай туралы есептің шоттарын жіктеуді қамтымайды және мұндай түзетулер елеулі болуы мүмкін.

16. Қаржылық есептілікте Қоғамның бізге белгілі барлық активтері тиісті түрде көрсетілген. Қоғамның барлық мүлікке меншік құқығы бар, оның ішінде негізгі құралдар - 148 759 мың теңге, материалдық емес активтер - 31 626 мың теңге. Қоғамның тыйым салынған, кепілге салынған мүлкі, кепілдіктері және мүлікке ауыртпалықтың басқа да түрлері жоқ.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы негізгі құралдар мен олардың компоненттерінің пайдалы қызмет ету мерзімдері Қоғам басшылығының ең жақсы бағалары болып табылады және біздің ойымызша, Қоғам негізгі құралдардан экономикалық пайда ала алатын мерзім болып табылады. Барлық амортизацияланатын активтер бойынша Қоғам айқындаған пайдалы қызмет мерзімдері және экономикалық пайданы тұтынудың күтілетін үлесі активтердің амортизацияланатын сомасын жүйелі түрде бөлу үшін тиісті негіз болып табылады.

17. Қоршаған ортаға зиян келтіруі мүмкін шығарындыларға, кемулерге немесе Қоғамның өзге де қызметіне қатысты мемлекеттік органдармен қандай да бір реттелмеген наразылықтар немесе есеп айырысулар жоқ.

18. Сомасы 14 998 мың теңге қаржылық есептілікте көрсетілген сауда және өзге де дебиторлық берешектің жалпы сомасы ұшу қауіпсіздігі мен авиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге тұрақты қадағалауды жүзеге асырғаны, сондай-ақ ақылы қызметтер көрсеткені үшін міндетті аударымдарды төлегені үшін Қоғамның дебиторларына қойылатын нақты талаптарды білдіреді.

19. Қоғамның қаржылық есептілікте тиісті түрде көрсетілгеннен немесе оған ескертпелерде ашылғаннан басқа ешқандай қаржы құралдары жоқ. Қаржы құралдары әділ құн, амортизацияланған құн немесе белгіленген тәртіппен құн бойынша өлшенеді. Қаржы құралдарын жіктеу қаржылық есептілікте басшылықтың осы қаржы құралдарын ұстап қалу ниеті мен қабілетін көрсетеді.

20. ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдарына» сәйкес әрбір есепті күнгі жағдай бойынша Қоғам осы қаржы активінің бүкіл өмір сүру мерзімі үшін күтілетін кредиттік шығындарға (ККШ) тең сомада қаржы құралы бойынша күтілетін кредиттік шығындарға бағалау резервін таниды қаржы құралы бастапқы танылған сәттен бастап айтарлықтай ұлғайды. Осы бағалау топтық негізде жүргізіледі және барлық негізделген және расталатын ақпаратты, оның ішінде болжамды ақпаратты назарға ала отырып жасалуы тиіс.

ККШ бойынша бағалау резерві 4 644 мың теңге мөлшерінде айқындалды.

21. Қаржылық есептілікте тиісті түрде ашылмаған сізге белгісіз салық органдарының маңызды кінәраттары мен талаптары жоқ. Біз қаржылық есептілікте тиісті түрде көрсетілмеген айыппұлдар мен өсімпұлдарды төлеуге байланысты елеулі қосымша салық міндеттемелері туралы білмейміз.

22. Қаржылық есептілікте көрсетілген фактілерді қоспағанда, мыналар:

- қандай да бір тәуелді ұйымның, Бас директордың, лауазымды тұлғаның немесе өзге үшінші тараптың міндеттемелері бойынша Қоғам берген жазбаша және ауызша кепілдіктер;

- бұрын өткізілген активтерді сатып алу туралы опциондар немесе келісімдер;

- басқа баланстан тыс шоттар;

- Қоғамның қаржы-шаруашылық қызметіне тән емес өзге де елеулі келісімдер жоқ.

23. Қоғамның баланстық құнына немесе оның активтері мен міндеттемелерінің жіктелуіне айтарлықтай әсер ететін жоспарлары мен ниеттері жоқ.

24. Ақша қаражаты қаражатты орналастыру сәтінде дефолттың ең аз тәуекелі бар қаржы мекемелерінде орналастырылады.

25. Қаржылық есепте Қоғамның бізге белгілі барлық нақты және шартты міндеттемелері көрсетілген. Біз ҚЕХС 37 «Бағалау міндеттемелері, шартты міндеттемелер және шартты активтер» сәйкес Қоғамның қаржылық есептілігінде есептелуі немесе ашылуы қажет қандай да бір басқа елеулі міндеттемелер, шартты пайда немесе залал туралы білмейміз. Бізге қаржылық есептілікте ашылуға жататын немесе қаржылық есептілікте

тиісті резерв құруды талап ететін қандай да бір жасалған немесе ықтимал заңнама немесе нормативтік актілер бұзушылықтары туралы белгісіз. Бұдан басқа, біз үшінші тұлғалардың Қоғамға қоятын қандай да бір талаптары туралы, оның ішінде жалпы юрисдикция сотында, төрелік немесе аралық соттарда Қоғам үшін елеулі шығындарға әкеп соғуы мүмкін қандай да бір талаптар туралы білмейміз, сондай-ақ біз қандай да бір елеулі мәселелер бойынша шолудағы кезең ішінде де, одан кейін де, хат жазылған күнге дейін де консультацияларға жүгінген жоқпыз. Біз Қоғамның есепті кезең ішінде де, осы хаттың күнінен кейін де заң мәселелері жөніндегі сыртқы консультанттың қызметтерін пайдаланбағанын растаймыз. Біз қаржылық есептілікті дайындау кезінде әсері ескерілуі тиіс барлық белгілі нақты немесе ықтимал сот талқылаулары мен наразылықтары туралы ақпаратты аштық және мұндай мәселелер ХҚЕС талаптарына сәйкес тиісті түрде ескерілді және ашылды.

26. Осы хатқа қол қойылған күні біз осы хатқа қол қойылғанға дейінгі есепті күннен кейінгі кезеңде, қаржылық есептілікке ескертпеде сипатталғандардан басқа, 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін елеулі түзетулерге немесе қаржылық есептілікте ашу қажеттілігіне әкеп соғуы мүмкін қандай да бір оқиғалар туралы білмейміз. Есепті күннен кейінгі кезеңдегі және хатқа дейінгі кезеңдегі Қоғамның есептік жазбаларына алдыңғы кезеңдердің қаржылық есептілігінде көрсетілуі тиіс елеулі мәмілелерге қатысты сіз білмейтін қандай да бір сомалар кірмейді.

27. Біз «Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының талаптарын бұлжытпай сақтайтынымызды растаймыз және біз қаржылық есептілікті дайындау кезінде олардың салдары ескерілуі тиіс және қаржылық есептілікке елеулі әсер етуі мүмкін осы Заңды сақтамаудың бізге белгілі барлық жағдайларын Сіздің назарыңызға жеткіздік.

28. Қоғам басшылығы егер қызметтер көрсету процесінде аудиторлар «Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңында айқындалғандай қаржы мониторингіне жататын операцияларға тап болса, аудитор мұндай операциялар туралы ақпаратты тиісті уәкілетті органдарға хабарлауға міндетті екенін мойындайды. Ақпаратты хабарлау міндеті білудің немесе күдік келтірудің Клиенттің немесе үшінші тұлғаның іс-әрекеттерімен байланысты болуына қарамастан және осы іс-әрекеттердің жасалған жеріне қарамастан туындайды. Бұл ретте, егер аудитор ақпаратты осы тармаққа сәйкес хабарласа, аудитор «Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының ережелерінде белгіленген шектеулерге байланысты бұл туралы Клиентке хабарлауға немесе онымен талқылауға құқығы жоқ. Осыған байланысты басшылық аудиторға, оның ішінде аудитор уәкілетті органға «Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес ақпарат берген жағдайларда құпия ақпаратты жария етуге байланысты қандай да бір наразылықтары болмайтынына сендіреді.

29. Біз аудиторлық тексеру шеңберінде Сізге ақшамен және (немесе) өзге мүлікпен операция жасайтын заңды тұлғаны сәйкестендіру, қаржылық есептілікке елеулі әсер етуі мүмкін ақшамен және (немесе) өзге мүлікпен операциялар бойынша алушыны сәйкестендіру үшін қажетті мәліметтерді тіркеу үшін дәйекті мәліметтер мен құжаттарды ұсынғанымызды мойындаймыз.

30. Қоғам өз қызметін құрылтай құжаттарына және басқару органының тиісті шешімдеріне сәйкес жүзеге асырады.

31. 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл ішіндегі осы қаржылық есептілікке
Қоғам Басшылығы 2025 жылғы 24 маусымда қол қойды.

Бас директордың міндетін атқарушы Сейтова А.А. Сейтова

Бас бухгалтер Жумина Р. К. Жумина

Астана қ.

